

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

CFRR >>

**Centre for Financial
Reporting Reform**

WORLD BANK GROUP

Republic of Serbia
Ministry of Finance

STAR-CFR

Radionica na temu obrazovanja u oblasti računovodstva

**Program obuke trenera:
Akreditacija trenera za KPU
u oblasti računovodstva i
revizije u Srbiji**

MATERIJALI

Sadržaj

Sesija 1: Osnove profesionalne kompetencije i međunarodnih standarda koje se odnose na programe KPU	1
Sesija 2: Strategija i struktura	27
Sesija 3: Utvrđivanje opsega ponude i opcija izvođenja obuke	40
Sesija 4: Uspostavljanje i odvijanje proaktivnih i efikasnih KPU sesija	59
Sesija 5A: Uključivanje etike i profesionalizma u KPU program	72
Sesija 5B: Predstavljanje aktivnosti za uključivanje etike i profesionalizma u program KPU	
Sesija 6: Upravljanje, praćenje i primena KPU	92
Sesija 7: Sve na jednom mestu – Ilustracije dobre prakse	107
Dan 3. aktivnost i rezime	132
Sesija 5 slajd 57: Budite oprezni sa “Svi to rade”	136
Sesija 5 slajd 58: ProDio – mobilni audio format	138
Sesija 5 slajd 66 i 67: Izvod iz CPABC kursa pod nazivom “Debela siva linija”	140
The New International Code of Ethics for Professional Accountants	143

Sesija 1: Osnove profesionalne kompetencije i međunarodnih standarda koje se odnose na programe KPU

Presented by:

Alfred Borgonovo

Viši stručnjak za finansijsko upavljanje, CFRR, Svetska banka

Brian Friedrich

Konsultant, CFRR, Svetska banka

Lejla Begtasevic Rudalija

Konsultant, CFRR, Svetska banka

Program obuke trenera: Akreditacija trenera za KPU u oblasti računovodstva i revizije u Srbiji

Beograd, 16 – 18. maj 2018. godine

STAR-CFR is financed from the Swiss State Secretariat for Economic Affairs under the Swiss Engagement Contribution.

Uvodne napomene

Stephen N. Ndegwa
*Šef kancelarije
Svetska banka*

Za dobijanje Vašeg sertifikata

Zahtevi za dobijanje sertifikata:

- » Aktivno učestvovanje u aktivnostima i diskusijama
- » Demonstriranje sticanja ishoda učenja

3

Molimo vas sedite... ali ne tu gde se nalazite!

Uvod

Godina novčića

- » Pogledajte Vaš novčić
- » Predstavite se kolegama za Vašim stolom
- » Navedite im jednu stvar koju ste radili u godini Vašeg novčića

5

Uvodna aktivnost

Diskusija:

- » Pitajte jedni druge: Šta se nadate da ćete postići ovim programom obuke?
- » Budite spremni da date svoj odgovor grupi.

6

Demonstracija tastera za odgovore na pitanja

DEMONSTRACIJA tastera za odgovaranje

Neka pitanja Vam omogućavaju da izaberete samo **JEDAN** odgovor:

Koji je danas dan?

1. Ponedjeljak
2. Utorak
3. Sreda
4. Četvrtak

DEMONSTRACIJA tastera za odgovaranje

Neka pitanja dozvoljavaju da „izaberete sve što je primenjivo“ i mogu sadržati **JEDAN ili VIŠE OD JEDNOG** tačnog odgovora:

Za koga je dizajniran program obuke? Izaberite sve što je primenjivo

1. OPR
2. Profesori/predavači univerziteta
3. Treneri iz preduzeća/kompanija
4. Regulatori
5. Cirkuski umetnici

DEMONSTRACIJA tastera za odgovaranje

Neka pitanja samo predstavljaju ankete za prikupljanje informacija ili mišljenja (ne buduju se):

Šta je najvažnije pitanje koje Vam pada na pamet danas?

1. Kako mogu da proširim svoje znanje u ovoj oblasti?
2. Kako mogu da pomognem mojoj organizaciji da se unapredi u ovoj oblasti?
3. Kako mogu da obučim druge o ovoj temi u budućnosti?
4. Šta ima za ručak?

10

Sesija 1: Osnove profesionalne kompetencije i međunarodnih standarda koji se odnose na programe KPU

*Beograd, 16. – 18. maj 2018. god.
Program obuke trenera: Akreditacija trenera za KPU u oblasti računovodstva i revizije u Srbiji*

Glavna pitanja na koje treba da odgovori ova sesija:

- Zašto je KPU neophodno?
- Koji su važeći međunarodni standardi?
- Kako je KPU povezano sa Okvirom kompetencija?

Ishodi učenja za ovu sesiju:

1. Opravdati potrebu za obaveznim KPU za sve profesionalne računovođe.
2. Pregled važećih i budućih međunarodnih standarda.
3. Objasniti na koji način Okvir kompetencija pruža podršku KPU.

Agenda

- 1 – 1 Profesionalne kompetencije kao etička obaveza
- 1 – 2 MOS 7 Odbora za međunarodne računovodstvene standarde edukacije (IAESB) – Važeći standardi za OPR
- 1 – 3 Buduća revizija MOS 7
- 1 – 4 MOS 8 – Profesionalne kompetencije za partnere na angažovanju
- 1 – 5 KPU i Okvir kompetencija

14

1 – 1: Profesionalne kompetencije kao etička obaveza

Profesionalne kompetencije kao etička obaveza

IFAC definiše profesionalne kompetencije kao:

„sposobnost izvršavanja uloge prema definisanom standardu. Profesionalne kompetencije prevazilaze poznavanje principa, standarda, koncepata, činjenica i procedura; to je integracija i primena (a) tehničke kompetencije, (b) profesionalnih veština i (c) profesionalnih vrednosti, etike i stavova.“

Izvor: IAESB 2017 Handbook of International Education Pronouncements, para. 18

16

Profesionalne kompetencije kao etička obaveza

Profesionalna kompetencija se:

- » Razvija tokom **Inicijalnog profesionalnog usavršavanja (IPU)** pre dobijanja sertifikata profesionalnog računovođe
- » Održava i unapređuje kroz **Kontinuirani profesionalni razvoj (KPU)**

Profesionalne kompetencije kao etička obaveza

Profesionalne kompetencije imaju osnovu u etičkim standardima:

- » Etički kodeks IESBA za profesionalne računovođe (para. 130.1) navodi:
 - „Princip **profesionalnih kompetencija** i **adekvatne brige** nameće sledeće obaveze za sve profesionalne računovođe:
 - a) Da zadrže profesionalno znanje i veštine na nivou koji je potreban kako bi klijentima ili poslodavcima osigurali kompetentnu profesionalnu uslugu; i
 - b) Da obazrivo postupaju u skladu sa primenjivim tehničkim i profesionalnim standardima u obavljanju profesionalnih aktivnosti ili pružanju profesionalnih usluga.“

18

Profesionalne kompetencije kao etička obaveza

Na koji način se KPU uklapa?

» „Održavanje profesionalnih kompetencija zahteva kontinuiranu svest i razumevanje relevantnog tehničkog, profesionalnog i poslovnog razvoja. Kontinuirano profesionalno usavršavanje omogućava profesionalnim računovođama da razvijaju i održavaju sposobnosti za konkurentan rad u profesionalnom okruženju.“

Izvor: IESBA 2016 Handbook of Handbook of the Code of Ethics for Professional Accountants, para. 130.3

19

Profesionalne kompetencije kao etička obaveza

Pored MOS IAESB i Etičkog kodeksa IESBA, postoje drugi razlozi za pružanje obimnog programa KPU:

- » Pomoć OPR u ispunjenju njihove nadležnosti zaštite javnosti
- » Promovisanje poverenja javnosti
- » Jačanje finansijskog izveštavanja, revizije, itd.
- » To je nešto što očekuju trgovinski partneri
- » Pružanje podrške uporedivosti i prepoznavanju sa drugim OPR i organizacijama
- » Zahtev Direktive EU o reviziji (za statutorne revizore)

20

Profesionalne kompetencije za etička obaveza

Šta ako OPR nema jedinstvenu nadležnost da zahteva KPU?

- » U nekim zemljama, odgovornosti i ovlašćenje za zahtevanje KPU može biti podeljeno između OPR i vlade.
- » U tim situacijama, od OPR se zahteva da ulože napore za dostizanje usaglašenosti.
- » Snažan dijalog i saradnja su potrebni između OPR i relevantnih institucija radi dostizanja dobre prakse.

21

Odgovorite klikom

Pitanje za ocenjivanje (za poene)

Koja od sledećih tvrdnji je ISTINITA?

1. Tehničke veštine su najvažniji element profesionalne kompetencije.
2. Od svih etičkih principa, KPU je najbliže povezano sa principom profesionalne kompetencije i nužne pažnje.
3. KPU treba da počne čim student počne studije za profesionalnog računovođu.
4. Ukoliko OPR nema isključivu nadležnost nad standardima za KPU, oni nisu obavezni da prate MOS.

23

1 – 2:
MOS 7 IAESB – Važeći standardi za OPR

MOS 7 – Važeći standardi za OPR

MOS 7 (stupio na snagu 1. januara 2014. god.) propisuje:
 „KPU zahteva da profesionalne računovođe **razviju i održavaju profesionalne kompetencije** koje su neophodne za pružanje visokokvalitetnih usluga klijentima, poslodavcima i drugim akterima, i na taj način **jačaju poverenje javosti u profesiju.**”
 Izvor: MOS 7, para. 1

27

MOS 7 – Važeći standardi za OPR

KPU je neophodno kako bi se:

- » Precizirale kompetencije razvijene kroz IPU, u kontekstu aktivnosti i odgovornosti profesionalnih računovođa.
- » Pružila podrška profesionalnim računovođama kada preuzimaju uloge koje od njih zahtevaju **razvijanje novih kompetencija**.

» Profesionalne računovođe služe javnosti u okruženju koje se menja – potrebno je stalno unapređivati veštine kako bi se ispunila očekivanja koja se stalno povećavaju.

28

MOS 7 – Važeći standardi za OPR

KPU je moguće steći kroz „formalne“ metode, kao što su:

- » Kursevi, konferencije, seminari
- » Praktično iskustvo i obuka na radu
- » Učestvovanje u tehničkim odborima
- » Razvijanje i/ili obezbeđivanje materijala za učenje
- » Pisanje istraživačkih radova, članaka, udžbenika
- » Profesionalno dodatno ispitivanje

29

MOS 7 – Važeći standardi za OPR

I putem drugim aktivnosti učenja i razvoja, kao što su:

- » Treniranje ili mentorstvo
- » Dobijanje treninga ili mentorstva
- » Umrežavanje
- » Posmatranje, povratne informacije i razmišljanje i
- » Samo-usmereno i nestrukturirano sticanje znanja.

30

MOS 7 – Važeći standardi za OPR

MOS 7 zahteva od tela članica IFAC da:

- » Promovišu važnost i posvećenost KPU i održavanje profesionalnih kompetencija. (para. 10)

...tako što će, na primer:

- » Govoriti o vrednosti KPU
- » Promovisati raznolikost dostupnih mogućnosti KPU
- » Raditi sa poslodavcima kako bi se naglasio značaj KPU

31

MOS 7 – Važeći standardi za OPR

MOS 7 zahteva od tela članica IFAC da :

- » Omoguće pristup mogućnostima KPU i resursima kako bi se profesionalnim računovođama pomoglo da ispune svoje lične odgovornosti za KPU i održavanje profesionalnim kompetencija. (para. 11)

...tako što će, na primer:

- » Direktno obezbeđivati programe KPU i/ili olakšati pristup programima koje nude druge organizacije
- » Obezbediti mape/okvire kompetencija, obrasce za plan učenja ili druge alate kao podršku učenju

32

MOS 7 – Važeći standardi za OPR

MOS 7 ovlašćuje tela članice IFAC da:

- » Zahtevaju od svih profesionalnih računovođa da pohađaju KPU (para. 12)

Različiti zahtevi za KPU mogu biti odgovarajući u nekim slučajevima:

- » Članovi koji trenutno imaju prekid u karijeri
- » Penzionisani članovi koji još uvek koriste svoje zvanje u nekom kapacitetu
- » Članovi u specifičnim ulogama (regulisanim, visokorizični, itd.)

33

MOS 7 – Važeći standardi za OPR

MOS 7 ovlašćuje tela članice IFAC da:

- » Uspostave svoj željeni pristup za merenje aktivnosti profesionalnih računovođa u oblasti KPU (para. 13):
- » na osnovu izlaznih rezultata
- » na osnovu inputa, ili
- » kroz kombinovani pristup

34

MOS 7 – Važeći standardi za OPR

Pristupi za merenje KPU:

- 1. Pristup zasnovan na izlaznim rezultatima (para. 14)**
zahteva od članica da pokažu razvoj i održavanje odgovarajućih profesionalnih kompetencija
- 2. Pristup zasnovan na inputima (para. 15)**
zahteva od članica da završe i mere najmanje 120 sati aktivnosti učenja u periodu od 3 uzastopne godine, uključujući najmanje 60 sati koji mogu biti verifikovani, sa najmanje 20 sati godišnje

35

MOS 7 – Važeći standardi za OPR

Pristupi za merenje KPU:

3. Kombinacija (para. 16)

36

MOS 7 – Važeći standardi za OPR

Pristupi zasnovani na izlaznim rezultatima podrazumevaju:

- » Jasno utvrđivanje ostvarenih ishoda/kompetencija i
- » Cilj i kompetentni izvor ili sredstva za potvrđivanje ishoda/kompetencija, kao što su:
 - » Ispiti ili druge procene
 - » Stručna ocena ili objavljivanje pisanih radova
 - » Postizanje specijalističkog zvanja
 - » Pregled radova verifikovanih na osnovu mape/okvira kompetencija
 - » Nezavisna inspekcija/pregled prakse od strane regulatora

37

MOS 7 – Važeći standardi za OPR

Pristupi zasnovani na inputima:

- » Može biti zasnovano na satima ili ekvivalentnim jedinicama
- » Lako je verifikovati provedeno vreme/završene jedinice, ali ne i ostvarene ishode
- » Važno je preneti ciljeve i posvećenost
- » Aktivnosti koje se mogu proveriti mogu biti objektivno izmerene i potvrđene – npr. prisustvo na seminaru, ocenjivanje nakon *online* kursa
- » Aktivnosti koje se ne mogu proveriti doprinose KPU, ali nije ih lako objektivno meriti – npr. nestrukturirana obuka na radu

38

MOS 7 – Važeći standardi za OPR

Kombinovani pristupi:

- » Mogu da omoguće organizaciji da uključi neke koristi pristupa zasnovanog na izlaznim rezultatima, ali da zadrži strukturu manjih troškova pristupa zasnovanog na inputima
- » Prvi koraci ka pristupu zasnovanom na izlaznim rezultatima mogu zahtevati od članova da planiraju svoje KPU na osnovu ishoda/kompetencija koje žele da dostignu i da vrše samo-vrednovanje svojih dostignuća kroz reflektivne aktivnosti

39

MOS 7 – Važeći standardi za OPR

Diskusija:

» Koju vrstu pristupa ovaj program obuke KPU prikazuje?

40

MOS 7 – Važeći standardi za OPR

MOS 7 nalaže telima članicama IFAC da :

- » imaju sistematski proces za praćenje usaglašenosti i odgovarajuće sankcionisanje neusaglašenosti (para. 17)

...kroz praćenje, na primer:

- » Koje zahteva od članica da vode evidenciju za određeni period
- » Koje zahteva periodično izjašnjavanje članova
- » Koje zahteva pregled i procenu planova učenja članova u okviru KPU
- » Koje zahteva reviziju evidencije KPU (može biti zasnovana na riziku, uzorkovana, ciklična, itd.)
- » Koje zahteva izveštavanje javnosti o meri u kojoj su članovi usaglašeni

42

MOS 7 – Važeći standardi za OPR

...odgovarajuće sankcionisanje kroz, na primer:

- » Prepoznavanje da se najbolje služi javnosti tako što se članovi koji nisu usaglašeni dovode u stanje usaglašenosti pravovremeno
- » Posvećivanje adekvatnih resursa za programe usaglašenosti
- » Specifične sankcije koje snažno motivišu usaglašenost bez preterane kažnjivosti
- » Prepoznavanje da namerno zanemarivanje opravdava disciplinske mere, možda čak i isključivanje

43

MOS 7 – Važeći standardi za OPR

Diskusija:

- » Koji su glavni izazovi u usaglašenosti sa MOS 7 u Vašem okruženju i kontekstu?
- » Kako ti izazovi mogu biti prevaziđeni?

44

Odgovorite klikom

Pitanje za ocenjivanje (za poene)

Koji od navedenih elemenata NIJE obavezan za OPR u okviru važećeg MOS 7?

1. Promovisanje važnosti KPU
2. Olakšavanje pristupa KPU
3. Zahtevanje od članova da ostvare najmanje 120 sati KPU u periodu od tri uzastopne godine
4. Praćenje usaglašenosti i odgovarajuće sankcionisanje neusaglašenosti

47

Pitanje za ocenjivanje (za poene)

Koja od sledećih tvrdnji je TAČNA?

1. Sankcionisanje neusaglašenosti sa KPU ne treba da uključuje isključivanje iz članstva, jer bi isključivanje bilo preterano kazneno.
2. Pristupi zasnovani na izlaznim rezultatima za merenje KPU su generalno poželjniji, jer zahtevaju manje resursa za upravljanje.
3. *Online*, učenje sopstvenim tempom ne može biti verifikovano, jer se ne može potvrditi prisustvo.
4. OPR može da ispunjava zahteve kako bi olakšala pristup KPU bez direktnog pružanja kurseva za KPU.

48

**1 – 3:
Buduće revidiranje MOS7**

Buduće revidiranje MOS 7

Nakon obimnih konsultacija tokom 2015. i 2016. godine, IAESB je odlučio da izvrši reviziju MOS 7 tako što će:

- » Razjasniti ili revidirati standarde i
- » Razviti materijale za podršku implementaciji

„Revidiranje MOS 7 ima za cilj unapređenje doslednosti, kvaliteta i relevantnosti sprovedenih programa KPU od strane profesionalnih računovođa.“

Izvor: IAESB June 2017 IES 7 Exposure Draft

50

Buduće revidiranje MOS 7

- » Na sastanku IAESB u aprilu 2018. godine, pregledani su finalni komentari na Nacrt izlaganja
- » Pratite veb stranicu IAESB i komunikaciju za novosti o tome kada se očekuje finalizacija i efektivnost revidiranog standarda
- » Za dobijanje novosti na elektronsku poštu:
 - » otvorite besplatan profil na www.ifac.org
 - » Kliknite na "My Subscriptions"
 - » Izaberite "IAESB" (i druge ako želite) u odeljku "Standard-Setting Boards"

51

Buduće revidiranje MOS 7

Ključna pitanja koja se razmatraju u projektu su pružanje razjašnjenja i smernica kako bi se pomoglo OPR da:

1. Razumeju pristup zasnovan na izlaznim rezultatima:
 - » Šta je to?
 - » Kako može biti dostignuto?
 - » Kako možemo da pređemo sa pristupa zasnovanog na inputima na pristup zasnovan na izlaznim rezultatima?

52

Buduće revidiranje MOS 7

Ključna pitanja koja se razmatraju u projektu su pružanje razjašnjenja i smernica kako bi se pomoglo OPR da :

2. Unaprede sprovođenje pristupa zasnovanih na inputima na osnovu relevantnih aktivnosti učenja i razvoja; i
3. Razumeju kako da kombinuju pristupe merenja zasnovane na inputima i na izlaznim rezultatima i kako da unaprede dosledno primenjivanje standarda merenja kada se koriste oba pristupa.

53

Buduće revidiranje MOS 7

Glavne promene koje su predložene/koje se evaluiraju:

- » Ukidanje „kombinovanog pristupa“ kako bi OPR koristile samo pristup zasnovan na izlaznim rezultatima, inputima ili oba;
- » Pristup zasnovan na izlaznim rezultatima – fokus na prikazivanje „dostizanja ishoda učenja“ umesto „kompetencija“ uopšteno;
- » Pristup zasnovan na inputima – ukidanje zahteva za 120/60 i 20 sati godišnje; zamenjivanje zahtevom za „određenom količinom“;

54

Buduće revidiranje MOS 7

Glavne promene koje su predložene/koje se evaluiraju :

- » Više smernica o tome šta su „aktivnosti učenja i razvoja“ i kako da se dostignu ishodi učenja iz tih aktivnosti;
- » Novi zahtevi za OPR da:
 - » navedu prirodu i obim dokaza koji mogu biti verifikovani, a koji su potrebni za podršku KPU i
 - » sprovedu procese za redovno merenje, praćenje i sprovođenje KPU
- » Nove smernice za OPR koje pružaju alate za „okvir KPU“

55

Buduće revidiranje MOS 7

Uzorak okvira KPU:

The diagram illustrates a cyclical process for the KPU framework. It consists of five interconnected stages:

- Samo-procena** (Self-assessment): - identifikovanje relevantnih ishoda učenja i postojećih nedostataka
- Planiranje KPU** (KPU Planning): - dostizanje željenih ishoda učenja
- Završavanje i evidentiranje KPU** (KPU Completion and Documentation)
- Reflektivna aktivnost** (Reflective Activity): - procena da li su dostignuti ishodi učenja
- Revidiranje plana** (Plan Review)

56

Buduće revidiranje MOS 7

Diskusija:

» U kojoj meri će predložene promene MOS 7 rešiti glavne izazove koje ste identifikovali prilikom usaglašavanja sa MOS 7 u Vašem okruženju i kontekstu?

57

1 – 4:

MOS 8 – Profesionalne kompetencije za partnere na angažovanju

MOS 8 – Kompetencije za partnere na angažovanju

„IFAC tela članice zahtevaju od profesionalnih računovođa koji obavljaju ulogu partnera na angažovanju da:

- » razvijaju i održavaju profesionalne kompetencije koje se dokazuju dostizanjem ishoda učenja ...” (para. 8)
- » sprovode KPU koje razvija i održava profesionalne kompetencije potrebne za ovu ulogu.” (para. 9)

» Navedeni ishodi učenja odnose se na tehničke kompetencije, profesionalne veštine i profesionalne vrednosti, etiku i stavove.

60

MOS 8 – Kompetencije za partnere na angažovanju

Uzorak ishoda učenja:

Revizija (i): Predvoditi identifikaciju i procenu rizika materijalno značajnih pogrešnih prikaza kao deo ukupne strategije revizije.

Revizija (iv): Razvijanje odgovarajućeg mišljenja revizora i povezanog izveštaja o reviziji, uključujući opis glavnih pitanja revizije, ako je primenjivo.

Finansijsko računovodstvo i izveštavanje (iii): Evaluacija računovodstvene procene, uključujući procenu fer vrednosti, koje donosi rukovodstvo.

61

MOS 8 – Kompetencije za partnere na angažovanju

Uzorci ishoda učenja, nastavak:

IT (i): Evaluacije okruženja informacionih tehnologija (IT) radi utvrđivanja kontrola koje se odnose na finansijske izveštaje u cilju utvrđivanja uticaja na ukupnu strategiju revizije.

Finansijske i finansijsko upravljanje (ii): Evaluacija tokova gotovine, budžeta i prognoza određenog subjekta, kao i zahteva za obrtna sredstva radi utvrđivanja uticaja na ukupnu strategiju revizije.

62

MOS 8 – Kompetencije za partnere na angažovanju

Uzorci ishoda učenja, nastavak:

Profesionalne veštine - Lične (ii): Delovati kao uzor za tim za angažovanje.

Profesionalne veštine - Organizacione (i): Procena da li tim na angažovanju, uključujući stručnjake revizije, zajedno poseduje odgovarajuću objektivnost i kompetencije za sprovođenje revizije.

Profesionalne vrednosti, etika i stavovi – Etički principi (ii): Evaluacija i odgovaranje na pretnje po objektivnost i nezavisnost koje se javljaju tokom revizije.

63

MOS 8 – Kompetencije za partnere na angažovanju

Diskusija:

- » Zašto su standardi MOS 8 fokusirani na Partnere na angažovanju, umesto na sve revizore?

64

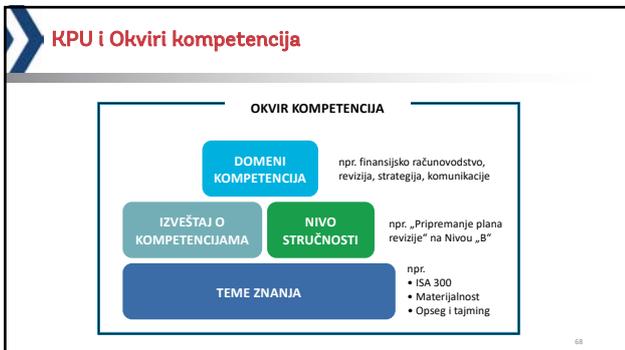
**1 – 5:
KPU i Okviri kompetencija**

KPU i Okviri kompetencija

- » Osnovni razlog za KPU je održavanje i unapređenje profesionalnih kompetencija
- » Merenje i praćenje kompetencija zavisi od toga da li postoji Mapa/Okvir kompetencija koji definiše značenje kompetencija za pojedinačne OPR
- » Mapa/Okvir definiše kompetencije potrebne za profesionalne računovođe; one se koriste za definisanje ishoda učenja za KPU

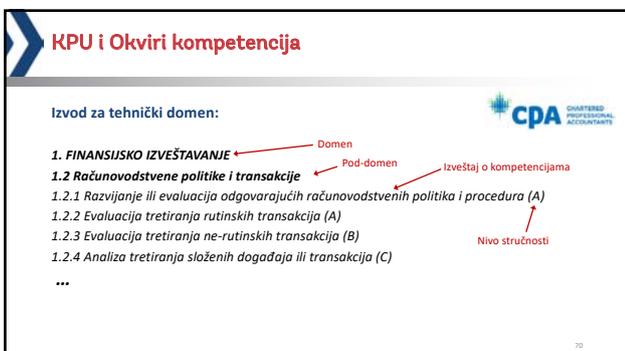
67

KPU i Okviri kompetencija

Domeni kompetencija treba da obuhvataju tehničke i ne-tehničke oblasti:

TEHNIČKE OBLASTI	OPERATIVNE OBLASTI
Finansijsko izveštavanje	Profesionalno i etičko ponašanje
Strategija i rukovođenje	Rešavanje problema i donošenje odluka
Upravljačko računovodstvo	Komunikacija
Revizija i osiguranje	Samo-upravljanje
Finansije	Timski rad i liderstvo
Oporezivanje	

KPU i Okviri kompetencija

... i ovako za operativni domen:

1. PROFESIONALNO I ETIČKO PONAŠANJE

1.1 Koristi proces etičkog rezonovanja.

1.1.1 Identifikuje situacije koje uključuju postojeća ili potencijalna etička pitanja.

1.1.2 Razjašnjava i koristi odgovarajuće profesionalne vrednosti za odabir ili preporučivanje etičkog postupanja.

1.1.3 Izveštava više rukovodstvo, zakonodavne ili regulatorne vlasti o etičkim pitanjima, ili druge institucije po potrebi.

...

71

KPU i Okviri kompetencija

Kako Okvir kompetencija pruža podršku KPU:

- » Razlikuje granice onoga što je relevantno učenje za KPU
- » Pruža ishode učenja i nivo stručnosti za članove koji se koriste za sprovođenje samo-procena i analize nedostataka
- » Povećava verodostojnost dokaza kroz mapiranje aktivnosti i ishoda u odnosu na Okvir

72

KPU i Okviri kompetencija

Šta ako nemamo Okvir kompetencija?

- » Ako Vaša organizacija nema Okvir kompetencija, razmotrite korišćenje Ishoda učenja u MOS 2, 3 i 4 (i MOS 8 za Partnere na angažovanju).
- » Ovi ishodi učenja pružaju osnovni opseg oblasti tehničkih kompetencija, profesionalnih veština i profesionalnih vrednosti, etike i stavova.
- » Nivoi stručnosti su navedeni za IPU, a ne za KPU, pa treba razmotriti njihovo prilagođavanje po potrebi.

73

Odgovorite klikom!

Pitanje za ocenjivanje (za poene)

Koji od navedenih su **VALIDNI** načini na koje član može da koristi Okvir kompetencija svoje OPR? **Izaberite sve što je primenjivo.**

1. Korišćenje Izveštaja o kompetencijama i Nivoa stručnosti radi utvrđivanja nedostataka u sopstvenim kompetencijama.
2. Korišćenje Okvira za planiranje oblasti istraživanja u cilju samostalnog učenja u smislu KPU koje ne može biti verifikovano.
3. Biranje kurseva za KPU na osnovu Izveštaja o kompetencijama sa najvišim Nivoom stručnosti.
4. Korišćenje Izveštaja o kompetencijama kako bi se opravdala profesionalna relevantnost kursa koji nudi treća strana.
5. Revidiranje Okvira na osnovu sopstvenih dostignutih Ishoda učenja.

Pitanje za ocenjivanje (za poene)

Šta od navedenog je **TAČNO**? **Izaberite sve što je primenjivo.**

1. OPR mogu razmotriti prilagođavanje standarda KPU za članice sa posebnim okolnostima (kao što je roditeljsko odsustvo ili penzionisanje).
2. Članice koje su revizori ili drugi specijalisti moraju da ispune dodatne sate za KPU.
3. Članice koje su vlasnici i vode sopstvene kompanije ne moraju da ispune KPU, jer su oni odgovorni samo za sebe.
4. Potrebni Ishodi učenja članova se mogu menjati vremenom u zavisnosti od njihove uloge.

 Revidirani ishodi učenja

Ishodi učenja za ovu sesiju:

1. Opravdati potrebu za obaveznim KPU za sve profesionalne računovođe.
2. Pregled važećih i budućih međunarodnih standarda.
3. Objasniti na koji način Okvir kompetencija pruža podršku KPU.

Pitanja? Komentari?

Hvala vam!

Sesija 2: Strategija i struktura

Presented by:

Alfred Borgonovo

Viši stručnjak za finansijsko upavljanje, CFRR, Svetska banka

Brian Friedrich

Konsultant, CFRR, Svetska banka

Sesija 2: Strategija i struktura programa KPU

Beograd, 16.-18. maj 2018. god.

Program obuke trenera: Akreditacija trenera za KPU u oblasti računovodstva i revizije u Srbija

Ključna pitanja koja će biti obrađena tokom ove sesije:

- Koje strateške odluke je potrebno doneti kako bi se organizovao program KPU?
- Koji faktori utiču na strategiju?
- Šta treba uzeti u obzir kada je reč o organizacionoj strukturi?

Ishodi učenja:

1. Rezimiranje procesa strateškog odlučivanja za potrebe KPU
2. Utvrđivanje ključnih strateških odluka i faktora koji utiču na te odluke
3. Evaluacija elemenata organizacione zrelosti korišćenjem CAPA modela zrelosti
4. Evaluacija uticaja strateških odluka na organizacionu strukturu

Agenda

- 2 – 1 Strateško odlučivanje za potrebe programa KPU
- 2 – 2 Organizaciona zrelost
- 2 – 3 Definisanje politika
- 2 – 4 Razmatranje organizacione strukture

4

**2 – 1:
Strateško odlučivanje za potrebe
programa KPU**

Strateško odlučivanje za potrebe programa KPU

Za organizacionu strukturu KPU ili drugog programa obuke:


```

graph TD
    OPR[OPR] --- OPR_members[Članovi & studenti]
    Preduzeće[Preduzeće] --- Preduzeće_members[Partneri & zaposleni]
    Univerzitet[Univerzitet] --- Univerzitet_members[Predavači]
  
```

5

Utvrđivanje nadležnosti i obaveza

Utvrđivanje nadležnosti & obaveza

Prvi korak za organizacije predstavlja procena regulatornog okruženja:

- » Koje su to organizacione obaveze koje se odnose na KPU?
- » Koje su nadležnosti po pitanju implementacije i sprovođenja politika KPU?
- » Koji sporazumi o saradnji su potrebni?

Utvrđivanje nadležnosti i obaveza

Utvrđivanje nadležnosti & obaveza

Šta ukoliko OPR nema jedinstvenu nadležnost da traži KPU?

- » U nekim slučajevima, odgovornosti i nadležnosti za KPU mogu biti podeljene između OPR i države.
- » U takvim situacijama, OPR treba da uloži sve napore kako bi postigla usaglašenost.
- » Potrebna je jaka saradnja i dijalog između OPR i relevantnih agencija kako bi se postigla dobra praksa.

Sesija 1

Definisanje uloga kontrole i odgovornosti Definisanje uloga kontrole & odgovornosti

Uspostavljanje upravljačke strukture i uloga zasnovanih na nadležnostima:

- » Uspostavljanje uloga odbora, uprave, drugih nosilaca interesa kako bi se odgovornost za politiku KPU unela u celokupnu upravljačku strukturu OPR
- » Odlučivanje o tome ko će biti uključen u strateško planiranje
- » Korišćenje strateškog planiranja za donošenje odluka i periodično revidiranje odluka kako organizacija bude sazrevala

10

Definisanje strategije - AKTIVNOST Definisanje strategije

Deo A:
Koje **strateške odluke** koje se odnose na KPU treba da donese Odbor (ili njegov ekvivalent)?

- 1. Napišite pitanje koje se odnosi na stratešku odluku na lepljivi papirić
- 2. Zalepite sve papiriće na zid
- 3. Pokušajte da grupišete na zidu slična pitanja

11

Definisanje strategije - AKTIVNOST Definisanje strategije

Deo B:
Koje bi **faktore** Odbor (ili njegov ekvivalent) trebalo da uzme u obzir kada donosi odluke?

- 1. Napišite faktore koji su relevantni za svako pitanje na lepljivim papirićima
- 2. Zalepite svaki papirić na zid ispod najrelevantnijeg pitanja
- 3. Pokušajte da na zidu grupišete slične faktore

12

2 – 2: Organizaciona zrelost

Organizaciona zrelost

Faktori koje treba uzeti u obzir često su vezani za "zrelost" organizacije:

- » Priznanje javnosti/države (npr, organa vlasti)
- » Finansijska stabilnost/autonomija
- » Postojanost infrastrukture
- » Iskustvo
- » Raspoloživi ljudski resursi
- » Kapacitet
- » Mišljenje javnosti

26

Organizaciona zrelost

Model zrelosti Konfederacije azijskih i pacifičkih računovođa (CAPA):

- » Alat podrške koji OPR omogućava sistematičnost po pitanju organizacionog razvoja, prema sopstvenom tempu
- » Otvoreni pristup i interfejs jednostavan za korišćenje
- » Pomaže OPR da prate napredak po pitanju svoje posvećenosti izvrsnosti
- » Pruža holistički, utvrđen i lako merljiv okvir koji OPR mogu da tumače u okviru sopstvenog konteksta

Možete pronaći na : <http://www.capa.com.my/maturity-model-guidance-series-cpd/>

CAPA karakteristike zrelosti za KPU

Politika:

1	3	5
Ne postoji sistem ili politike o KPU	Politika je uspostavljena ali se ne prati; aktivno promovisanje KPU i njegove važnosti	Politika se prati; neusaglašenost se istražuje i disciplinski sankcionise

Više informacija na: <http://www.capa.com.my/maturity-model-guidance-series-cpd/>

CAPA karakteristike zrelosti za KPU

Zaposleni i kontrola:

1	3	5
Volonteri	Određeni fokus kadra postoji (ali nema stručnog kadra)	Stručan kadar sa sveobuhvatnim izveštavanjem odbora/saveta

Više informacija na: <http://www.capa.com.my/maturity-model-guidance-series-cpd/>

CAPA karakteristike zrelosti za KPU

Programi i realizacija:

1	3	5
Treneri volontera; ograničeni, ad-hoc kursevi	Umeren program obuke; veza sa univerzitetima/drugim pružiocima obuke; redovni kompetentni prezenteri; nakande se generalno naplaćuju	Dinamičan program: teme se procenjuju/definišu se prioriteta; treneri su akreditovani; postoji mogućnost online KPU; ishodi učenja se verifikuju i mere

Više informacija na: <http://www.capa.com.my/maturity-model-guidance-series-cpd/>

CAPA karakteristike zrelosti za KPU

Usaglašenost sa izjavom o obavezama članstva IFAC-a:

1 Nije aktivno

3 Definisan plan usaglašavanja sa Izjavom o obavezama članstva 2

5 Tekuća posvećenost stalnom unapređenju ispunjenja zahteva definisanih u Izjavi o obavezama članstva 2

Više informacija na: <http://www.capa.com.my/maturity-model-guidance-series-cpd/>

**2 – 3:
Definisanje politika**

Definisanje politika

Definisanje politika

Politike usklađene sa strategijom i one koje pružaju podršku strategiji

- » Rukovodstvo definiše politike koje Odbor odobrava
- » Politike moraju biti usklađene sa strateškim odlukama, ali može biti potrebno više iteracija kako bi se stiglo do cilja (ukoliko se kratkoročna i dugoročna strategija razlikuje)
- » Politike treba da budu definisane za sve ključne strateške odluke
- » Politike su most ka operacionalizaciji programa

33

Definisanje politika

Definisanje politika

Problem "pojedi svoje povrće"

- » OPR su u obavezi da utvrde zahteve vezane za KPU, ali može se desiti da članovi ne vide korist/vrednost
- » OPR treba da obrazuju članove i pruže im što veću korist, ali i definišu da je obaveza OPR da obezbede da članovi deluju u javnom interesu
- » Želje članova bi trebalo (ili morale) da budu od sekundarne važnosti

**2 – 4:
Razmatranje organizacione strukture**

Organizaciona struktura

Prilagođavanje upravljačke & operativne strukture

Na osnovu strateških odluka i utvrđenih politika:

- » Da li su potrebne promene mandata Odbora ili komisija?
- » Obezbediti jasne definicije uloga Odbora/komisija/zaposlenih
- » Obezbediti da su zaposleni posvećeni pružanju podrške politikama preko operativnog ciklusa (vidi sledeći slajd)
- » Formalizovanje međusektorskog povezivanja, po potrebi
- » Obezbeđivanje adekvatne obuke
- » Formalizacija izveštavanja Odbora

36

Organizaciona struktura

Prilagođavanje upravljačke & operativne strukture

Administriranje i upravljanje programom KPU obuhvata mnogobrojne uloge/sektore:

- » Administriranje KPU
- » Komunikacije (sa članovima i javnošću)
- » IT sistem i podrška
- » Usluge za članove
- » Ispitivanje, etika i disciplina
- » Revizija prakse
- » Omogućavanje sklapanja partnerstva ili odobravanje drugih provajdera

39

Odgovorite klikom!

Test pitanja (za bodovanje)

Kada je reč o strateškom ciklusu, koji od sledećih navoda je TAČAN?

1. Obezbeđivanje alata i „check“ lista predstavlja ključni deo utvrđivanja strategije.
2. Nakon donošenja ključnih strateških odluka, važno je definisati nivo nadležnosti organizacije.
3. Nakon uspostavljanja strategije KPU, odluke ne bi trebalo revidirati osim ukoliko se promeni nivo nadležnosti same organizacije.
4. Kada se utvrde odluke i politike, možda će biti potrebna usklađivanja upravljačke ili operativne strukture kako bi se osiguralo da KPU uloge dobiju adekvatnu podršku.

Test pitanja (za bodovanje)

Pretpostavite da je jedna organizacija odlučila da primeni pristup zasnovan na izlaznim rezultatima kako bi merila KPU. Koja od navedenih rečenica će biti TAČNA?

1. Od članova će se zahtevati da pohađaju minimum 120 sati KPU u periodu od tri godine.
2. Politike će identifikovati široki spektar aktivnosti, kao što su mentorstvo, promene poslovnih nadležnosti, rad odbora, itd. koje su relevantne za KPU.
3. Neće biti potrebe da sektor za KPU koordinira sa drugim sektorima, kao što su komunikacije ili disciplina.
4. Praćenje usklađenosti će zahtevati manji uzorak nego da je primenjen pristup zasnovan na inputima.

Test pitanja (za bodovanje)

Koje od navedenih karakteristika će verovatno posedovati zrela organizacija? **Izaberite SVE tačne odgovore.**

1. Volonteri sprovode politike
2. Oformljen je posvećen KPU sektor
3. Treneri su akreditovani na osnovu kvalifikacija
4. Rukovodstvo, nezavisno od Odbora, donosi strateške odluke
5. Nude se i on-line opcije KPU

43

 Rezime ishoda učenja

Ishodi učenja ove sesije:

1. Rezimiranje procesa strateškog odlučivanja za potrebe KPU
2. Definisane ključnih strateških odluka i faktora koji utiču na te odluke
3. Evaluacija elemenata organizacione zrelosti korišćenjem CAPA modela zrelosti
4. Evaluacija uticaja strateških odluka na organizacionu strukturu

Pitanja? Komentari?

Hvala!

Sesija 3: Utvrđivanje opsega ponude i opcija izvođenja obuke

Presented by:

Laura Friedrich

Direktor, F&F Korporacija

Sesija 3: Utvrđivanje opsega ponude i opcija izvođenja kurseva

Beograd, 16.-18. maj 2018. god.

Program obuke trenera: Akreditacija trenera za KPU u oblasti računovodstva i revizije u Srbija

Ključna pitanja koja će biti obrađena tokom ove sesije:

- Kako obezbeđujemo da prihvatljiva, odgovarajuća ponuda kurseva bude dostupna članovima?
- Kako utvrđujemo opseg formata koje nudimo i prihvatamo?

Ishodi učenja za ovu sesiju:

1. Utvrđivanje opsega i delokruga odgovarajućeg sadržaja KPU
2. Istraživanje različitih formata KPU
3. Evaluacija načina omogućavanja pristupa KPU

Agenda

- 3 – 1 Utvrđivanje opsega i delokruga ponuđenih kurseva
- 3 – 2 Formati KPU
- 3 – 3 Omogućavanje pristupa KPU: opcije razvoja i realizacije

4

**3 – 1:
Utvrđivanje opsega i delokruga
ponuđenih kurseva**

Utvrđivanje delokruga ponuđenih kurseva

Delokrug onoga što je "relevantno" definisano je Okvirom kompetencija

OKVIR KOMPETENCIJA

DOMENI KOMPETENCJE	npr. finansijsko računovodstvo, revizija, strategija, komunikacije
IZJAVE O KOMPETENCIJAMA	NIVOI STRUČNOSTI
npr. "Razvoj plana revizije" na nivou "B"	
npr. • ISA 300 • Materijalnost • Opseg i tajming	
TEME ZNANJA	

6

Utvrđivanje delokruga ponuđenih kurseva

Šta ukoliko nemamo Okvir kompetencija?

» Ukoliko vaša organizacija nema Okvir kompetencija, razmislite o korišćenju Ishoda učenja iz MOS 2, 3 i 4 (i MOS 8 za partnere na angažovanju).

» Ovi Ishodi učenja daju osnovni opseg oblasti Tehničkih kompetencija, Profesionalnih veština i Profesionalnih vrednosti, etike i stavova.

» Nivoi stručnosti definisani su pre za individualne razvojne planove nego za KPU; zato razmotrite njihovo usklađivanje za članove, ukoliko je to primenjivo.

Sesija 1

Utvrđivanje delokruga ponuđenih kurseva

MOS 2–4 Odbora za međunarodne računovodstvene obrazovne standarde (IAESB) pružaju Ishode učenja koji obuhvataju:

Tehničke kompetencije (MOS 2)

a. Finansijsko računovodstvo i izveštavanje	g. Zakoni i zakonska regulativa u oblasti poslovanja
b. Upravljačko računovodstvo	h. Inforamacnae tehnologije
c. Finansijske i finansijsko upravljanje	i. Poslovno i organizaciono okruženje
d. Oporezivanje	j. Ekonomija
e. Revizija i osiguranje	k. Poslovna strategija i upravljanje
f. Upravljanje, upravljanje rizikom i interna kontrola	

Utvrđivanje delokruga ponuđenih kurseva

MOS 2–4 IAESB-a pružaju Ishode učenja koji obuhvataju:

Profesionalne veštine (MOS 3)	Kao što su...
a. Intelektualne	Istraživanje; analiza; integrisanje; kritičko mišljenje; rešavanje nestruktuiranih problema
b. Interpersonalne i komunikacione	Saradnja; koncizna, jasna i uverljiva pisana i usmena komunikacija; efektivno slušanje; intervjuisanje; pregovaranje

... nastavlja se

Utvrđivanje delokruga ponuđenih kurseva

MOS 2–4 IAESB-a pružaju Ishode učenja koji obuhvataju:

Profesionalne veštine (MOS 3) ...nastavak	Kao što su...
c. Lične	Posvećenost celoživotnom učenju; otvorenost; upravljanje vremenom; uspostavljanje visokih ličnih standarda učinka; anticipiranje izazova
d. Organizacione	Samo-ocena kvaliteta i ocena kvaliteta drugih; usklađenost sa uspostavljenom praksom; liderstvo, motivacija i delegiranje; primena alata i tehnologija

10

Utvrđivanje delokruga ponuđenih kurseva

MOS 2–4 IAESB-a pružaju Ishode učenja koji obuhvataju:

Profesionalne vrednosti, etiku & stavove (MOS 4)	Kao što su...
a. Profesionalni skepticizam i profesionalno rasuđivanje	Kritička primena preispitivanja; evaluacija mogućih alternativa u cilju izvođenja dobro utemeljenih i informisanih zaključaka
b. Etički principi	Identifikovanje etičkih pitanja; evaluacija etičkih posledica; primena fundamentalnih principa (u skladu sa Kodeksom IESBA: integritet, objektivnost, profesionalne kompetencije i dužna pažnja, poverljivost i profesionalno ponašanje)

... nastavlja se ¹¹

Utvrđivanje delokruga ponuđenih kurseva

MOS 2–4 IAESB-a pružaju Ishode učenja koji obuhvataju:

Profesionalne vrednosti, etiku & stavove (MOS 4)	Kao što su...
c. Posvećenost javnom interesu	Objašnjenje uloge profesionalne etike po pitanju društvene odgovornosti, poslovanja i upravljanja; analiza međusobne veze između zakona, etike i javnog interesa; analiza posledica neetičkog ponašanja po pojedince, profesiju i javnost.

12

Utvrđivanje delokruga ponuđenih kurseva

MOS 8 pruža Ishode učenja za partnere na angažovanju:

Tehničke kompetencije (MOS 8)	Kao što su...
a. Revizija	Vođenje identifikacije i procene rizika; evaluacija odgovora na rizik od materijalno značajnih grešaka; evaluacija učinka revizije u skladu sa standardima, zakonima i regulativom; izrada odgovarajućeg mišljenja.
b. Finansijsko računovodstvo i izveštavanje	Evaluacija finansijskih izveštaja; priznavanje, vrednovanje, prezentacija i obelodanjivanje; procena i ocena, fer predstavljanje.

13

Utvrđivanje delokruga ponuđenih kurseva

MOS 8 pruža Ishode učenja za partnere na angažovanju:

Tehničke kompetencije (MOS 8) ... nastavak	Kao što su...
c. Rukovođenje i upravljanje rizikom	Evaluacija upravljačkih struktura i postupaka procene rizika, kao deo sveobuhvatne strategije revizije.
d. Poslovno okruženje	Analiza relevantnog sektora, regulatornih i drugih faktora koji obezbeđuju informacije za potrebe procene revizijskog rizika.

14

Utvrđivanje delokruga ponuđenih kurseva

MOS 8 pruža Ishode učenja za partnere na angažovanju:

Tehničke kompetencije (MOS 8) ... nastavak	Kao što su...
e. Oporezivanje	Procena procedura za rešavanje rizika od materijalno važnih grešaka iz domena poreskih iznosa.
f. Informacione tehnologije	Procena IT okruženja i kontrole.
g. Zakoni i zakonska regulativa u oblasti poslovanja	Procena neusaglašenosti sa zakonima i regulativom kako bi se utvrdio uticaj na reviziju i mišljenje.

15

Utvrđivanje delokruga ponuđenih kurseva

MOS 8 pruža Ishode učenja za partnere na angažovanju:

Tehničke kompetencije (MOS 8) Kao što su... ... nastavak

h. Finansije i finansijsko upravljanje	Ocena izvora finansiranja i finansijskih instrumenata; ocena zahteva koji se odnose na gotovinske tokove, budžet, projekcije i obrtna sredstva.
--	---

Profesionalne veštine (MOS 8) Kao što su...

i. Intelektualne	Rešavanje problema vezanih za reviziju, korišćenjem analiza, apstraktnog i logičkog mišljenja, kritičke analize.
j. Interpersonalne & komunikacione	Efektivna komunikacija i konsultacije sa timom, upravljanje, itd.

Utvrđivanje delokruga ponuđenih kurseva

MOS 8 pruža Ishode učenja za partnere na angažovanju:

Profesionalne veštine (MOS 8) Kao što su... ... nastavak

k. Personalne	Davanje primera, uloga mentora i trenera.
l. Organizacione	Ocena objektivnosti i kompetentnosti tima; projektno upravljanje i upravljanje timom.

Profesionalne vrednosti, etika, stavovi (MOS 8) Kao što su...

m. Posvećenost javnom interesu	Promovisanje kvaliteta revizije u javnom interesu.
--------------------------------	--

Utvrđivanje delokruga ponuđenih kurseva

MOS 8 pruža Ishode učenja za partnere na angažovanju:

Profesionalne vrednosti, etika, stavovi (MOS 8) Kao što su...

n. Profesionalni skepticizam i profesionalno rasuđivanje	Primena skeptičkog razmišljanja i profesionalnog rasuđivanja prilikom planiranja i sprovođenja revizije i pripreme mišljenja.
--	---

o. Etički principi	Primena etičkih principa u kontekstu revizije; evaluacija i odgovor na ugrožavanje nezavisnosti; zaštita poverljivosti informacija klijenta.
--------------------	--

Utvrđivanje delokruga ponuđenih kurseva

Kada razmatrate delokrug ponude, uzmite u obzir sledeće:

- » Praktična analiza često sugerise da se smatra da su **profesionalne veštine, vrednosti, etika i stavovi** najvažnije kompetencije profesionalnih računovođa.

19

Utvrđivanje delokruga ponuđenih kurseva

Ukoliko je tema sadržana u Okvirima kompetencija/Ishodima učenja, ona je relevantna za profesionalno usavršavanje:

- » OPR bi trebalo da omoguće pristup širokom spektru sadržaja iz Okvira
- » OPR treba da uzmu u obzir kurseve koje organizuju drugi subjekti a koji su povezani sa Okvirom/Ishodima učenja
- » Preduzeća bi trebalo da razmotre važnost pružanja pomoći stručnom kadru u razvoju kako tehničkih tako i profesionalnih kompetencija
- » Preduzeća su u dobroj poziciji da odgovore na zahteve sadržane u Ishodima učenja MOS 8

20

Utvrđivanje delokruga ponuđenih kurseva

Drugi deo jednačine = potražnja članova

- » Kada je reč o obaveznim oblastima, potražnja se može predvideti
- » Kada je reč o oblastima koje nisu obavezne, članovi će se fokusirati na ono što smatraju važnim

21

Pitanje potražnje članova

Primer okvira KPU:

- procena da li su ishodi učenja postignuti

- identifikovanje relevantnih ishoda učenja i postojećih nedostataka

- postizanje željenih ishoda učenja

22

Pitanje potražnje članova

Članovi su odgovorni za svoje kompetencije:

- » Potrebno je ohrabriti članove da rade samoprocenu svojih potreba po pitanju učenja.
- » Ukoliko postoji Okvir kompetencija, utvrđivanje činjenica u smislu potreba za obukom je verovatno obavljeno na osnovu analize nedostataka.
- » Anketiranje članova može biti od pomoći kako bi se utvrdila polja interesovanja.

23

Pitanje potražnje članova

OPR treba da postignu ravnotežu između zahteva članova i kontrole OPR-a:

- » Članovi će se fokusirati na ono što znaju da im je potrebno...ali šta je sa onim za šta **ne znaju** da im je potrebno?
- » Važno je da OPR edukuju svoje članove o koristima uspostavljanja ravnoteže između tehničkih i sveobuhvatnih kompetencija.

24

 3 - 2:
Utvrđivanje formata KPU koji će se nuditi i prihvatati

 Utvrđivanje formata

 Do KPU može da se dođe putem "zvaničnih" metoda, kao što su:

- » Kursevi, konferencije, seminari
- » Praktično iskustvo i obuka na radnom mestu
- » Učešće u radu tehničkih odbora
- » Razvijanje i/ili organizovanje nastavnog materijala
- » Pisanje radova, članaka, udžbenika
- » Profesionalno ponovno testiranje

26

 Utvrđivanje formata

 I preko drugih nastavnih i razvojnih aktivnosti, kao što su:

- » Obučavanje ili mentorski rad
- » Podrška trenera ili mentora
- » Povezivanje
- » Observacije, povratne informacije i razmatranje, i
- » Samousmereno i nestruktuirano sticanje znanja

27

Utvrđivanje formata

KPU treba da bude ponuđeno u različitim formatima:

- » Članovi uče na različite načine:
 - » Direktna diskusija/predavanja
 - » Vebinari i audio sadržaj
 - » Čitanje, istraživanje, pisanje/prezentovanje
- » Potrebno je podržati različite stilove učenja

Utvrđivanje formata

Odlučivanje o formatima koji će biti u ponudi:

- » Raznovrsnost daje fleksibilnost
- » Verovatno će se očekivati i online opcije (setite se CAPA modela zrelosti)

ALI

- » Različiti formati zahtevaju različite nivoe finansiranja i infrastrukture, kao i različitu ekspertizu.

Odgovorite klikom!

Anketa (ne boduje se)

Koji format kurseva KPU volite?

1. Direktan (kao ovaj sada)
2. Online sinhroni (kao što je webinar sa svim učesnicima koji istovremeno učestvuju)
3. Online asinhroni (kao kursevi na zahtev, kursev prema sopstvenom tempu)
4. Zavisi od teme
5. Nemam preferenci

31

KPU formati

Diskusija:

» Ako postoji tako mnogo opcija nastavnih aktivnosti, zašto se u najvećoj meri fokusiramo na seminare, konferencije, itd?

32

KPU formati

Diskusija:

» S kojim izazovima se OPR suočavaju kada nude ili prihvataju različite formate KPU?
Na koji način bi se ovi izazovi mogli prevazići?

33

KPU formati

Konačan izbor formata koji se nudi/prihvata zavisice od:

38

3 – 3:
Opcije promovisanja i obezbeđivanja pristupa KPU

Opcije promovisanja i obezbeđivanja pristupa KPU

Podsetimo da su prema MOS 7 OPR u obavezi da:

- » Promovišu važnost i posvećenost KPU i održavanju profesionalnih kompetencija.
- » Omoguće pristup mogućnostima i resursima vezanim za KPU.

40

Opcije promovisanja i obezbeivanja pristupa KPU

Kada je reč o pristupu KPU, OPR imaju na raspolaganju različite opcije:

Veća nezavisnost

Veća saradnja

Interni razvoj i organizacija

Pružanje sadržaja u vlasništvu stručnjaka iz date oblasti

Partnerstvo sa eksternim provajderima

41

Opcije promovisanja i obezbeivanja pristupa KPU

Kada je reč o pristupu KPU, OPR imaju na raspolaganju različite opcije:

Veća nezavisnost

Veća saradnja

Interni razvoj i organizacija

Pružanje sadržaja u vlasništvu stručnjaka iz date oblasti

Partnerstvo sa eksternim provajderima

- Materijal pripremaju zaposleni ili izvođači
- Sadržaj je u vlasništvu OPR koja je zadužena i za organizaciju
- Zaposleni ili izvođač isporučuju materijal

42

Opcije promovisanja i obezbeivanja pristupa KPU

Kada je reč o pristupu KPU, OPR imaju na raspolaganju različite opcije:

Veća nezavisnost

Veća saradnja

Interni razvoj i organizacija

Pružanje sadržaja u vlasništvu stručnjaka iz date oblasti

- Stručnjak u datoj oblasti razvija, ima u vlasništvu i isporučuje sadržaj
- OPR organizuje sesiju

Partnerstvo sa eksternim provajderima

43

Opcije promovisanja i obezbeivanja pristupa KPU

Kada je reč o pristupu KPU, OPR imaju na raspolaganju različite opcije:

Veća nezavisnost

Interni razvoj i organizacija

Pružanje sadržaja u vlasništvu stručnjaka u datoj oblasti

Partnerstvo sa eksternim provajderima

- Univerziteti
- Komerrijalni provajderi obuke
- Preduzeća

Veća saradnja

44

Opcije promovisanja i obezbeivanja pristupa KPU

Diskusija:
Koje su prednosti i mane različitih opcija promovisanja i obezbeivanja pristupa KPU?

Veća nezavisnost

Veća saradnja

45

Opcije promovisanja i obezbeivanja pristupa KPU

Ponovićemo još jednom da će odluke OPR o tome kako da omoguće pristup KPU zavisiti od:

KPU strategije OPR

Krutosti/kontrole OPR

Fleksibilnosti/koristi za članove

46

Standardi razvoja i realizacije

Bez obzira da li se KPU razvija interno ili preko partnera, potrebni su standardi koji će obezbediti:

- » da su materijali koncipirani tako da omoguće postizanje adekvatnih ishoda učenja
- » da materijali odražavaju adekvatan nivo stručnosti učesnika
- » da će sesije za rezultat dati znanje, a ne samo marketing za predavača
 - Kompetentni kadar u OPR treba da pregleda materijale pre nego što se oni ponudie/odobre.
 - Razmotrite da li je potrebno da treneri budu akreditovani.

49

Podrška i evaluacija fasilitatora

Deo kontrole kvaliteta KPU nalaže da fasilitatori budu:

- » Odabrani na osnovu sposobnosti da omoguće postizanje ishoda učenja (tj. efektivni predavači)
- » Stručnjaci u oblasti koja se obrađuje
- » Obučeni tako da budu pravi glasnogovornici/ambasadori profesije i organizacije
- » Objektivno ocenjeni na osnovu povratnih informacija dobijenih od učesnika i (kada je moguće) saznanja iz prve ruke

50

Kontinuirano unapređenje

Na osnovu povratnih informacija i evaluacija:

- » Revidiranje pojedinačnih seminara
- » Revidiranje tema
- » Obnavljanje tehničkih oblasti na osnovu promene standarda
- » Obnavljanje poslovnih tema na osnovu trendova i interesovanja
- » Obnavljanje profesionalnih veština, vrednosti, etike i stavova kako bi se obezbedio izbor
- » Obezbeđivanje dovoljnog izbora za obavezne elemente

51

Odgovorite klikom!

Test pitanje (za bodovanje)

Koji od ponuđenih navoda je/su TAČNI?
Odaberite sve tačne odgovore.

1. Ishodi učenja sadržani u MOS odnose se samo na tehničke kompetencije.
2. Organizacije bi trebalo da daju prioritet ponudi tehničkih kurseva KPU u odnosu na ne-tehničke kurseve.
3. Organizacije bi trebalo da edukuju svoje članove o koristima razvoja kompetencija u profesionalnim veštinama.
4. Partneri na angažovanju bi trebalo da ograniče svoje KPU samo na aktivnosti vezane za reviziju, kako bi obezbedili održavanje kompetencija.

Test pitanje (za bodovanje)

Šta od sledećih navoda spada u validnu KPU aktivnost?
Odaberite sve tačne odgovore.

1. Učešće na seminaru o novim računovodstvenim standardima
2. Istraživanja o nacrtu standarda i pisanje bloga na tu temu
3. Predavanje na uvodnom kursu o oporezivanju po prvi put
4. Fasilitiranje iste sesije KPU po treći put

Test pitanje (za bodovanje)

OPR je odlučila da omogući pristup KPU koje nude brojne druge organizacije, a ne da KPU nudi direktno. O čemu OPR treba NAJVIŠE da brine?

1. O kvalitetu obuke koju druga organizacija nudi
2. O fleksibilnosti za članove
3. O finansijskom riziku vezanom sa ponuđenu obuku
4. O opsegu ponuđenih obuka

55

 Rezime ishoda učenja

Ishodi učenja za ovu sesiju:

1. Utvrđivanje opsega i delokruga odgovarajućeg sadržaja KPU
2. Istraživanje opcije različitih formata KPU
3. Evaluacija sredstava za omogućavanje pristupa KPU.

Pitanja? Komentari?

Hvala!

Sesija 4: Uspostavljanje i odvijanje proaktivnih i efikasnih KPU sesija

Presented by:

Alfred Borgonovo

Viši stručnjak za finansijsko upavljanje, CFRR, Svetska banka

Brian Friedrich

Konsultant, CFRR, Svetska banka

Lejla Begtasevic Rudalija

Konsultant, CFRR, Svetska banka

Sesija 4: Priprema i realizacija proaktivnog i efektivnog kontinuiranog profesionalnog usavršavanja (KPU)

Beograd, 16.-18. maj 2018.
Program obuke trenera: Akreditacija trenera za KPU u oblasti računovodstva i revizije u Srbiji

Ključna pitanja koja će biti obrađena tokom ove sesije:

- Kako ćemo obezbediti da se KPU aktivnosti pripremaju i realizuju tako da zainteresuju stručni auditorijum?
- Kako ćemo obezbediti održive rezultate obuke?

Ishodi učenja za ovu sesiju:

1. Objašnjavanje važnosti angažovanog učešća na KPU.
2. Kreiranje angažovanja na KPU kursu na osnovu ključnih elemenata.
3. Planiranje proaktivnih i efikasnih aktivnosti učenja namenjenih stručnom auditorijumu.

Agenda

- 4 – 1 Elementi proaktivnog kursa
- 4 – 2 Metode prezentacije i vrste aktivnosti
- 4 – 3 Uvod u 3. dan i prezentacije tima;
Timsko razmišljanje i planiranje

4

**4 – 1:
Elementi proaktivnog kursa**

Elementi proaktivnog kursa

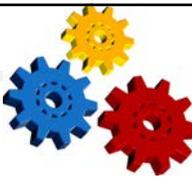
Diskusija:

- » Šta podrazumevamo kada kažemo proaktivnost učesnika?
- » Zašto nam je važno da obezbedimo da učesnici budu proaktivni?

6

Elementi proaktivnog kursa

Kako biste postigli najveći stepen proaktivnosti i efektivnost:

- » potrebno je razmotriti sve elemente iskustva – oni su svi međusobno povezani
- » Pre, tokom, nakon...
- » Koncepti se primenjuju na sve vrste kurseva – u učionici, online, itd.
- » Neke stvari neće biti pod vašom kontrolom – kontrolišite ono što možete

8

Elementi proaktivnog kursa

1. Privucite prave učesnike i definišite očekivanja

Proaktivnost zavisi od toga da li su učesnici:

- » zainteresovani za sadržaj
- » imaju dovoljno predznanja
- » razumeju šta se od njih očekuje
- » duboko su zainteresovani za ostvarenje cilja

9

Elementi proaktivnog kursa

2. Kontrola okruženja

Kako bi bili posvećeni, ljudi treba:

- » da se osećaju udobno (ali ne i suviše)
- » da izbegnu ono što im odvlači pažnju
- » da imaju osećaj za tim ili zajednicu
- » da se osećaju sigurno i da se osećaju poštovano kada govore

10

Elementi proaktivnog kursa

3. Fasilitiranje nastavnih aktivnosti
Za efektivno učenje potrebno je:

- » Pružiti relevantan sadržaj
- » Pružiti dovoljno konteksta/osnovnih informacija koje služe kao osnov
- » Aktivnosti koje predstavljaju izazov a da pri tome nisu preteške
- » Pružiti podršku kako bi se iskoristila prilika
- » Stalno sumiranje kako bi se iznova ponovile ključne tačke

11

Elementi proaktivnog kursa

4. Sumiranje s pogledom na budućnost
Održivost učenja zahteva:

- » Sumiranje kojim se utvrđuju ishodi učenja
- » Nagrade za uspešno okončanje
- » Planove za primenu u stvarnom svetu
- » Resurse za buduće korišćenje

12

Aktivnost – rotiranje „flipchart“ tabli

1. Svaka „flipchart“ tabla sadrži jedno pitanje koje se odnosi na korake o kojima smo upravo govorili.
2. Timovi će se zadržati kratko kod svake table i napisati svoje najbolje ideje.
3. Kada vreme istekne, preći ćete na sledeću tablu.
4. Dodajte samo NOVE ideje!

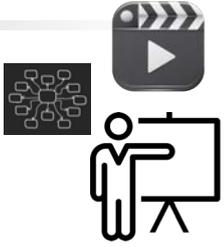

4 - 2: Metode prezentacije i vrste aktivnosti

Metode prezentacije

Fasilitator može kombinovati:

- » Tradicionalni "stil predavanja"
- » Video ili audio iz drugih izvora
- » Dijagrame i vizuelna pomagala
- » Demonstracije (alati, softveri, itd.)
- » Priče
- » Goste/više predavača

20

Vrste aktivnosti za učesnike

Fokus diskusije:

- » Postavite pitanje i neka učesnici diskutuju
- » Može se uključiti i petraživanje interneta, ukoliko je potrebno
- » Rezimiranje u grupi

21

Vrste aktivnosti za učesnike

Diskusije na temu studije slučaja ili scenarija:

- » Obezbedite slučaj ili scenario (stvaran ili fiktivan)
- » Uključite i pitanja za diskusiju sa kojima će učesnici raditi (koja će ih voditi kako bi imali sistematičan pristup)
- » Rezimiranje u grupi

22

Vrste aktivnosti za učesnike

Pitanja sa više ponuđenih odgovora

- » Mogu se koristiti namenski sistemi ili online alati (ili samo podizanje ruke)
- » Omogućavaju anonimne odgovore ili odgovore koji se boduju (za ocenjivanje ili nadmetanje), ili samo izraz interesovanja
- » Mogu zahtevati istraživanje (standarda ili online)
- » Mogu koristiti metod ankete ili ponovljene ankete kako bi pomogli grupi da usvoji znanje
- » Akcenat se stavlja na diskusiju i argumentaciju a ne na odgovore

23

Vrste aktivnosti za učesnike

Timske prezentacije

- » Učesnici prezentuju svoje ideje grupi
- » Strukturirano (korišćenjem ekrana ili table) ili neformalno sa svog mesta
- » Bolje ih koristiti kasnije tokom sesije, kada su učesnici opušteniji
- » Drugi učesnici bi trebalo da postavljaju pitanja i daju komentare

24

Vrste aktivnosti za učesnike

Igra uloga

- » Učesnicima se dodeljuju uloge
- » Izvedba scenarija ili situacije
- » Režimirajte ili pitajte druge kako bi se drugačije to moglo uraditi
- » Bolje je organizovati igru uloga kasnije tokom sesije, kada su učesnici opušteniji
- » Korisno je za jačanje komunikacije, grupno donošenje odluka, upravljanje

25

Vrste aktivnosti za učesnike

Debate

- » Neka učesnici zauzmu strane po određenom pitanju
- » Dozvolite im da se pripreme, i potom neka svaka strana obrazloži svoj stav i ospori suprotni
- » Izbalansirajte vreme izlaganja i osigurajte adekvatno sumiranje prednosti svake strane
- » Dobro je za kontroverzna pitanja kada nema jasnog "odgovora"

26

Vrste aktivnosti za učesnike

Iskustvo van mesta sedenja

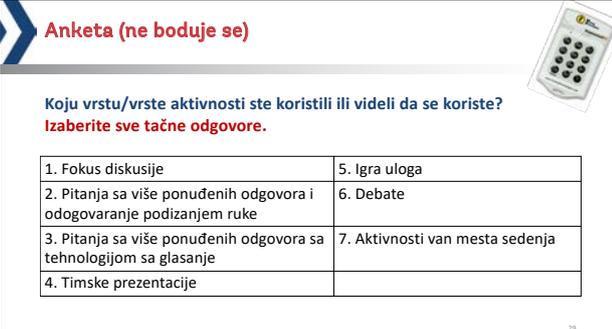
- » Rad na tabli
- » Postavljanje ideja na zid
- » Rotiranje između različitih mesta
- » Fizičke aktivnosti (pravljenje ljudske piramide, skeč)

27

Odgovorite klikom!

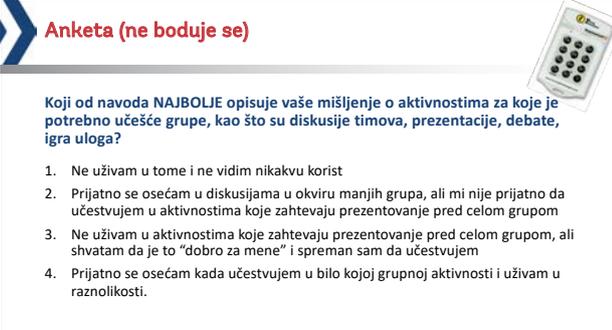

Anketa (ne boduje se)

Koju vrstu/vrste aktivnosti ste koristili ili videli da se koriste?
Izaberite sve tačne odgovore.

1. Fokus diskusije	5. Igra uloga
2. Pitanja sa više ponuđenih odgovora i odogovaranje podizanjem ruke	6. Debate
3. Pitanja sa više ponuđenih odgovora sa tehnologijom sa glasanje	7. Aktivnosti van mesta sedenja
4. Timske prezentacije	

29

Anketa (ne boduje se)

Koji od navoda **NAJBOLJE** opisuje vaše mišljenje o aktivnostima za koje je potrebno učešće grupe, kao što su diskusije timova, prezentacije, debate, igra uloga?

1. Ne uživam u tome i ne vidim nikakvu korist
2. Prijatno se osećam u diskusijama u okviru manjih grupa, ali mi nije prijatno da učestvujem u aktivnostima koje zahtevaju prezentovanje pred celom grupom
3. Ne uživam u aktivnostima koje zahtevaju prezentovanje pred celom grupom, ali shvatam da je to "dobro za mene" i spreman sam da učestvujem
4. Prijatno se osećam kada učestvujem u bilo kojoj grupnoj aktivnosti i uživam u raznolikosti.

30

Odgovorite klikom!

Test pitanja (za bodovanje)

Kada je reč o sesijama KPU, koja od ponuđenih rečenica je tačna?

1. Kako bi se postigla najveća efektivnost sesije, učesnici bi trebalo da se osećaju u potpunosti udobno.
2. Kako bi se dobio maksimalni učinak od diskusije, učesnici bi trebalo da sede sa ljudima koje dobro poznaju.
3. MOS 7 nalaže da učešće učesnika na KPU sesijama mere OPR.
4. Angažovanje i relevantnost sadržaja podjednako su važni za postizanje uspešnog KPU.

32

Test pitanja (za bodovanje)

Koja od sledećih rečenica je TAČNA?

1. Kada vodite KPU sa introvertnim osobama, trebalo bi da izbegavate aktivnosti koje uključuju diskusiju i javnu prezentaciju.
2. Aktivnosti u cilju probijanja leda su gubljenje vremena i ne bi ih trebalo koristiti sa stručnim auditorijumom.
3. Debate najbolje funkcionišu kada ne postoji jasan odgovor na pitanje o kome se diskutuje.
4. Kada se za osetljive teme koriste pitanja sa više ponuđenih odgovora, najbolje funkcioniše metod "glasanja podizanjem ruke".

33

Test pitanja (za bodovanje)

Vodite sesiju KPU o tome kako komunicirati sa različitim teškim klijentima. Koja vrsta aktivnosti je najprikladnija?

1. Pitanja sa više ponuđenih odgovora
2. Fokus diskusija
3. Debata
4. Igra uloga

34

4 – 3:
Uvod u treći dan – timske prezentacije
Timsko razmišljanje i planiranje

Dan 3 – Timske prezentacije

Aktivnost:

- » Svaki tim će imati do 10 minuta da predstavi odabranu temu (mora biti vezana za jedan ili više ishoda učenja sadržanih u MOS 2, 3, 4 ili 8)
- » Koristite koju god aktivnost ili aktivnosti želite
- » Drugi učesnici će postavljati pitanja i dati povratne informacije
- » Sutra ćete imati još vremena na raspolaganju da se pripremite

Vašu temu ćete predstaviti tokom trećeg dana

36

Timsko razmišljanje i planiranje

Aktivnost:

- » Izaberite temu koju želite da predstavite (može biti vezana za bilo koji od ishoda učenja sadržanih u MOS 2, 3, 4 ili 8).
- » Isplanirajte kako ćete prezentovati odabranu temu (slajdovi, tabla, itd.), aktivnost i rezime / ispitivanje

Vašu temu ćete predstaviti tokom trećeg dana

37

Ponavljanje ishoda učenja

Ishodi učenja ove sesije:

1. Objašnjenje važnosti učešća učesnika na KPU.
2. Kreiranje kursa KPU na osnovu ključnih elemenata.
3. Planiranje proaktivnih i efektivnih aktivnosti učenja namenjenih stručnom auditorijumu.

Pitanja? Komentari?

Hvala!

Rezime dana 1 i završna reč

*Alfred Borgonovo,
viši stručnjak za finansijsko upravljanje
CFRR, Svetska banka*

Vidimo se sutra!

Sesija 5A: Uključivanje etike i profesionalizma u KPU program

Sesija 5B: Predstavljanje aktivnosti za uključivanje etike i profesionalizma u program KPU

Presented by:

Brian Friedrich

Konsultant, CFRR, Svetska banka

Program obuke trenera: Akreditacija trenera za KPU u oblasti računovodstva i revizije u Srbiji

Beograd, 16. – 18. maj 2018. godine

Dan 2 Uvodne napomene

*Alfred Borgonovo,
Viši stručnjak za finansijsko upravljanje
CFRR, Svetska banka*

Sesija 5A: Uključivanje etike i profesionalizma u program KPU

Beograd, 16. – 18. maj 2018. godine
Program obuke trenera: Akreditacija trenera za KPU u oblasti računovodstva i revizije u Srbiji

Ključna pitanja koja treba da budu obrađena na ovoj sesiji:

- Kako se sveobuhvatne kompetencije uklapaju u program KPU?
- Koji su delotvorni načini za angažovanje članova u oblasti etike i profesionalnosti?

Ishodi učenja za ovu sesiju:

1. Objasniti šta se podrazumeva pod „profesionalnim veštinama“ i „profesionalnim vrednostima, profesionalnom etikom i stavovima.“
2. Istražiti i razviti načine za uključivanje sveobuhvatnih kompetencija (profesionalne veštine, etika i stavovi) u KPU.

Agenda

- 5 – 1 Značaj etike i profesionalnosti u programima KPU
- 5 – 2 Profesionalne veštine
- 5 – 3 Profesionalne vrednosti, etika i stavovi

5 – 1:
Značaj etike i profesionalnosti u programima KPU

Značaj etike i profesionalnosti u programima KPU

- » Svrha programa za KPU je da pomogne zaštititi javnosti kroz obezbeđivanje kompetentnosti profesionalnih računovođa.
- » Kada je u pitanju poverenje javnosti, percepcija je veliki deo realnosti.
- » Od ključnog je značaja da profesionalci imaju zaokružene kompetencije, uključujući sposobnost da pokažu etičko donošenje odluka i celokupnu profesionalnost.
- » Samo tehničke kompetencije stvaraju samo tehničare, ali ne i profesionalce.

8

Značaj etike i profesionalnosti u programima KPU

Kada se razmatra širina ponude, budite svesni da:

- » Analize prakse često otkrivaju da se **Profesionalne veštine, vrednosti, etika i stavovi** smatraju (od strane poslodavaca, pogotovo) najvažnijim kompetencijama za profesionalne računovođe.

9

Uključivanje etike i profesionalnosti u programe KPU

- » Materijali u obliku predavanja mogu da informišu, ali generalno ne razvijaju ove kompetencije
- » Potreba za uključivanjem učesnika u diskusije i interaktivne aktivnosti
- » Neke veštine se mogu razviti korišćenjem primera koji se ne odnose na računovodstvo
- » Obezbedite kasnije raportiranje o učenju, jer se može desiti da učesnici propuste glavne tačke i poruke

10

5 - 2: Profesionalne veštine

Razvijanje profesionalnih veština

Sesija 3

Profesionalne veštine (MOS 3)	Kao što su...
a. Intelektualne	Istraživanje; analiza; integracija; kritičko mišljenje; suočavanje sa nestrukturiranim problemima
b. Međuljudske i komunikacione	Saradnja; koncizna, jasna i ubedljiva pisana i usmena komunikacija; kulturološka svest; delotvorno slušanje; intervjuisanje; pregovaranje

... nastavlja se

12

Razvijanje profesionalnih veština

Sesija 3

Profesionalne veštine (MOS 3) ...nastavak	Kao što su...
c. Personalne	Posvećenost doživotnom učenju; otvorenost uma; upravljanje vremenom; postavljanje visokih ličnih standarda učinka; previđanje izazova
d. Organizacione	Pregled kvaliteta kod sebe i drugih; poštovanje ustaljenih praksi; vođstvo, motivacija i delegiranje; primena alata i tehnologija

13

Razvijanje profesionalnih veština

Aktivnost:
Kao tim, razmatrajte načine za uključivanje:

- » Intelektualnih veština
- » Međuljudskih i komunikacionih veština
- » Ličnih veština i
- » Organizacionih veština

u aktivnosti KPU.

14

Primer koji pogađa sve 4 kategorije – Timski izazov

Opcije KPU

» U prvoj godini članstva, odlučujete da prisustvujete Prolećnoj konferenciji CPABC kako biste stekli početnu prednost kada je reč o standardima KPU. Kolega za Vašim stolom kaže „Uvek smatram da su ove sesije uživo korisne, ali je ponekad teško izaći iz kancelarije, a kursevi nisu uvek dostupni onda kada mogu da im prisustvujem. I takođe je to skup poduhvat, jer ja živim u udaljenoj zajednici i moram da putujem u Vankuver na konferencije. Da li ste pronašli neke druge opcije?“

» **Kako biste odgovorili kolegi?**

Izvor: CPABC – Gateway to Membership training course for new members

15

Primer koji pogađa sve 4 kategorije – Timski izazov

Timski izazov:

Standard	Kategorija Profesionalne veštine
Istraživanje opcija <i>online</i>	Intelektualne
Diskusija i izveštavanje u prostoriji	Međuljudske i komunikacione
Proaktivna evaluacija izazova i posvećivanje doživotnom učenju	Lične
Upotreba interneta; Evaluacija drugih timova	Organizacione

20

Odgovorite klikom

Pitanje za ocenjivanje (za poene)

Tokom sesije KPU, od Vas se traži da istražite promene u računovodstvenim standardima čije uvođenje se očekuje i da ih objasnite drugim učesnicima sesije. Koje kategorije profesionalnih veština su **NAJBLIŽE** povezane sa ovom aktivnošću?

1. Intelektualne i međuljudske/komunikacijske
2. Međuljudske/komunikacijske i lične
3. Lične i organizacione
4. Organizacione i intelektualne

22

5 - 3: Profesionalne vrednosti, etika i stavovi

Utvrđivanje širine ponude kurseva

Sesija 3

Profesionalne vrednosti, etika i stavovi (MOS 4)	Kao što je...
a. Profesionalni skepticizam i profesionalno rasuđivanje	Kritičko primenjivanje načina razmišljanja koje se dovodi u pitanje; evaluacija razumnih alternativa za dostizanje dobro obrazloženih i informisanih zaključaka;
b. Etički principi	Identifikacija etičkih pitanja; evaluacija etičkih posledica; primena osnovnih načela (prema IESBA Kodeksu: integritet, objektivnost, profesionalna kompetentnost i nužna briga, poverljivost i profesionalno ponašanje) ... nastavlja se

Utvrđivanje širine ponude kurseva

Sesija 3

Profesionalne vrednosti, etika i stavovi (MOS 4) ...nastavak	Kao što je...
c. Posvećenost javnom interesu	Objašnjavanje uloge profesionalne etike u odnosu na društvenu odgovornost, poslovanje i upravljanje; analiza međusobne povezanost između zakona, etike i javnog interesa; analiziranje posledica neetičkog ponašanja na pojedinca, profesiju i javnost.

25

Razvijanje profesionalnih vrednosti, etike i stavova

Aktivnost:

Kao tim, razmenjujte ideje o načinima uključivanja:

- » Profesionalnog skepticizma i profesionalnog rasuđivanja
- » Etičkih principa i
- » Posvećenosti javnom interesu

u aktivnosti KPU.

28

Razvijanje profesionalnih vrednosti, etike i stavova

Međunarodni etički kodeks za profesionalne računovođe IESBA™:

- » „Robusni, međunarodno adekvatni etički standardi“
- » Kodeks uključuje zahteve za nezavisnost revizora
- » Nedavno restrukturirani – dostupni sada i generalno efektivni od 15. juna 2019. god.
- » Više smernica, jasnije i lakše za korišćenje

30

Primer timske aktivnosti iz kursa KPU „Kapija ka članstvu“

- » U januaru 2018. godine, šest ovlašćenih računovođa u SAD se suočilo sa krivičnim optužbama i optužbama Komisije za hartije od vrednosti (SEC) zbog korišćenja informacija iz Odbora za nadzor nad odgovornošću javnih kompanija (PCAOB) u korist KPMG. Istražite ovu priču.

Diskutujte:

- » Na koji način se osnovna načela IESBA primenjuju u kontekstu ponašanja navedenog u ovoj priči?
- » Šta bi javnost očekivala od ovlašćenih računovođa u ovoj situaciji?

Izvor: Prilagođeno iz CPABC – Kurs Kapija ka članstvu

31

Odgovorite klikom!

Pitanje za ocenjivanje (za poene)

S obzirom na prethodnu studiju slučaja i vašu diskusiju o etičkim propustima uključenih strana i uticaja na različite interesne strane, koje kategorije profesionalnih vještina su bile NAJBLIŽE povezane sa ovom aktivnošću?

1. Profesionalni skepticizam i Etički principi
2. Etički principi i Posvećenost javnom interesu
3. Samo etički principi
4. Samo profesionalno rasuđivanje

 Revidirani ishodi učenja

Ishodi učenja za ovu sesiju:

 1. Objasniti šta se podrazumeva pod „profesionalnim veštinama“ i „profesionalnim vrednostima, etici i stavovima“.

2. Istražiti i razviti načine za uključivanje ovih kompetencija u KPU.

Pitanja? Komentari?

Hvala vam!

Sesija 5B: Predstavljanje aktivnosti za uključivanje etike u profesionalnosti u program KPU

Beograd, 16. – 18. maj 2018. godine
Program obuke trenera: Akreditacija trenera za KPU u oblasti računovodstva i revizije u Srbiji

Profesionalne veštine – Intelektualne veštine

Intelektualne veštine – kritičko mišljenje

Kritičko mišljenje na radnom mestu:

- » Anketa kod 400+ viših stručnjaka za ljudske resurse pod nazivom kritičkog razmišljanja kao najvažnija veština koja će zaposlenima biti potrebna u narednih pet godina.
- » Utvrđeno je da 70% zaposlenih sa srednjom školom nedostaju veštine kritičkog razmišljanja (kao što je mogućnost fokusiranja na najrelevantnije informacije, postavljanje pravih pitanja i razdvajanje pouzdanih činjenica od lažnih pretpostavki).
- » Među zaposlenima sa četvorogodišnjim fakultetskim obrazovanjem, kod 9 procenata su nedostajale veštine kritičkog razmišljanja, 63 procenata su imali adekvatne veštine, a samo 28 procenata su ocenjeni kao izuzetni kritički mislioci.

Izvor: *Da li su zaista spremni da rade?* Studija The Conference Board of Canada i saradnika.

40

Veštine razmišljanja i rezonovanja

Dva smera:

» **Indukcija** – korišćenje određenih činjenica ili zapažanja – da bi se doneli zaključci o opštem stanju

» **Dedukcija** – korišćenje onog što je poznato kao tačno u opštem stanju kako bi se doneli zaključci o određenim činjenicama

Odgovorite klikom!

Veštine razmišljanja i rezonovanja

Indukcija: Od pojedinačnog ka opštem

U testiranju ukusa na slepo, 85% testera je preferiralo proizvod A, stoga će se proizvod A bolje prodati od proizvoda B.

- ① Uopšte se ne slažem
- ② Ne slažem se
- ③ Neutralno
- ④ Slažem se
- ⑤ Potpuno se slažem

Veštine razmišljanja i rezonovanja

Indukcija: Od pojedinačnog ka opštem

- » Može i ne mora dovesti do validnih rezultata
- » Potrebno je proceniti koliko smo sigurni (npr. intervali uverenja)
- » Potrebno je da budete sigurni da unosite druge relevantne informacije
- » Potrebno je poverenje u ono što ima najviše smisla ako ne možemo rešiti nezvesnost

44

Veštine razmišljanja i rezonovanja

Dedukcija: Od opšteg ka pojedinačnom

Sve ptice polažu jaja. Pingvini su ptice, dakle pingvini polažu jaja.

- ① Uopšte se ne slažem
- ② Ne slažem se
- ③ Neutralno
- ④ Slažem se
- ⑤ Potpuno se slažem

45

Veštine razmišljanja i rezonovanja

Dedukcija: Od opšteg ka pojedinačnom

» Dovešće do validnih rezultata sve dok je „ono što je poznato kao istinito“ zaista istinito

Sve ptice polažu jaja.
Pingvini su ptice,
stoga pingvini polažu jaja.

46

Veštine razmišljanja i rezonovanja

Dedukcija: Od opšteg ka pojedinačnom

» Dovešće do validnih rezultata sve dok je „ono što je poznato kao istinito“ zaista istinito

Sve ptice lete.
Pingvini su ptice,
dakle pingvini lete.

Izvor: 2008 BBC

47

Veštine razmišljanja i rezonovanja

Primer verbalnog rezonovanja:

Merina majka ima 4 ćerke. Tri se zovu Nana, Nena i Nina.

Kako se zove četvrta ćerka?

- ① Nuna
- ② Nona
- ③ Nyna
- ④ Ništa od navedenog

Izvor: www.kent.ac.uk

48

Veštine razmišljanja i rezonovanja

Primer numeričkog rezonovanja:

Tokom putovanja vozom dužine 1 km, brzinom od 50 km/h voz ulazi u tunel koji je dugačak 1 km. Koliko će vremena biti potrebno dok voz ne izađe iz tunela u potpunosti?

- ① 1,2 minuta
- ② 1,8 minuta
- ③ 2,4 minuta
- ④ 3,0 minuta

49

Veštine razmišljanja i rezonovanja

Na parking mestu pod kojim brojem je parkiran automobil?

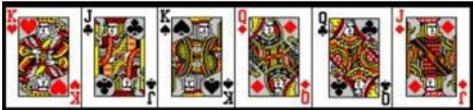
- ① 08
- ② 58
- ③ 78

- ④ 87
- ⑤ 89

Veštine razmišljanja i rezonovanja

To je magija...

- » Od 6 karata ispod, izaberite jednu.
- » Fokusirajte se na nju. Čvrsto se fokusirajte. NEMOJTE je izgovarati naglas.
- » Pročitaćemo Vam misli... i učiniti da Vaša karta nestane

Intelektualne – kritičko razmišljanje i rezonovanje

Mudrost koju dobijate...

- » Uverite se da je Vaša logika čvrsta i upoznajte granice induktivnog i deduktivnog rezonovanja.
- » Stvari nisu uvek onakve kako izgledaju.
- » Nemojte prevideti očigledno ili dozvoliti da trenutak vodi odluku – zaustavite se i pogledajte ponovo.
- » Posmatrajte problem iz svih uglova!

Profesionalne vrednosti, etika i stavovi

Profesionalni skepticizam i profesionalno rasuđivanje

Profesionalni skepticizam i rasuđivanje

Konformizam i spremnost da budete različiti

» Video snimak Svi to rade (Prudencijalno)
<https://www.youtube.com/watch?v=BgRoITWk8HU>

57

Profesionalni skepticizam i rasuđivanje

Audio mobilno učenje:

Laži, alternativne činjenice i profesionalni skepticizam

www.prodiolearning.com

58

Profesionalni skepticizam i rasuđivanje

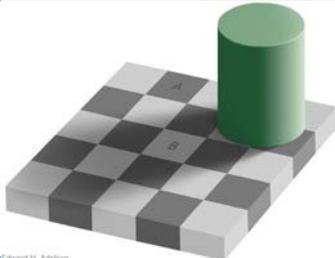
Ispitivanje pretpostavki:

Žena šeta niz ulicu jednog dana i iznenada prepoznaje starog prijatelja koga nije videla godinama kako ide ka njoj sa malom devojčicom. Oni se srdačno pozdravljaju, a prijatelj kaže: „Venčao sam se od našeg poslednjeg susreta, sa nekim koga poznaješ, a ovo je naša ćerka Elen.“ Žena kaže maloj devojčici: „Zdravo Elen – ličiš na tvog tatu!“ Kako je ona to znala?

Pritisnite bilo koje dugme čim budete znali odgovor.

59

Kvadrati „A” i „B” su iste boje.

① Tačno
② Pogrešno

60

Intelektualne – kritičko razmišljanje

Mudrost koju dobijate...

- » Redovno proveravajte Vaše pretpostavke i procese donošenja odluka :
 - » Da li „grupno razmišljanje“ utiče na Vaše donošenje odluka?
 - » Da li „kontekst“ uvodi predrasude kojih tim nije svestan?

Etički principi i Posvećenost javnom interesu

Izaberite SVE opcije koje prelaze liniju

Scenario 2: Upoznajte Klipove

0. Sve opcije su etičke
1. Službeni mobilni telefoni za decu
2. „Tezgaroš“ koji koristi zalihe
3. Dodavanje prijatelja na platni spisak zbog naknade za Osiguranje zaposlenosti
4. Posao koji se isplaćuje u gotovini za prijatelja

Izvor: CPABC – Thick Grey Line Seminar

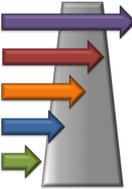
Izaberite SVE opcije koje prelaze liniju

CPA CHARTERED PROFESSIONAL ACCOUNTANTS BRITISH COLUMBIA

Scenario 4: Problematični klijenti

0. Sve opcije su etičke
1. Klijent 1 – revizija
2. Klijent 2 – lična poreska prijava
3. Klijent 3 – porez na dobit i osiguranje
4. Klijent 4 – finansijski izveštaji na kraju godine i porez na dobit
5. Klijent 5 – računovodstvo i finansijski izveštaji na kraju godine

Izvor: CPABC – Thick Grey Line Seminar

Pitanja? Komentari?

Hvala vam!

Sesija 6: Upravljanje, praćenje i primena KPU

Presented by:

Laura Friedrich

Direktor, F&F Korporacija

Sesija 6: Upravljanje, praćenje i primena KPU

Beograd, 16. – 18. maj 2018. godine
Program obuke trenera: Akreditacija trenera za KPU u oblasti računovodstva i revizije u Srbiji

Ključna pitanja koja će biti obrađena tokom ove sesije:

- Kako upravljati KPU programom i kako ga operacionalizujemo?
- Kako OPR ili nadzorni organi prate i sprovode usaglašenost programa među profesionalnim članovima?

Ishodi učenja za ovu sesiju:

1. Rezimiranje ključnih aktivnosti u poslovnom ciklusu KPU.
2. Objašnjavanje kako se usaglašenost KPU prati u različitim pristupima merenja.
3. Procenjivanje koristi od korigovanja i sankcionisanja neusaglašenosti.

Agenda

- 6 – 1 Komunikacija sa članovima, smernice i alati
- 6 – 2 Planiranje i upravljanje ponudom KPU
- 6 – 3 Praćenje izveštavanja i usaglašenosti članova
- 6 – 4 Istraživanje, ispravljanje i sankcionisanje neusaglašenosti

4

6 – 1: Komunikacija sa članovima, smernice i alati

Komunikacija, smernice i alati Prenošenje politika

Komunicirajte sa članovima:

- » Jasno im objasnite standarde i očekivanja
- » Pružite im obrazloženje i osnovu za odluke i promene
- » Objasnite im vremenske rokove i prelaznu toleranciju (ako je ima)
- » Pružite informacije o mogućnostima, opcijama i podršci
- » Objasnite procese praćenja i sankcionisanja
- » Ohrabrite postavljanje pitanja/povratne informacije i odazovite se

7

Komunikacija, smernice i alati Prenošenje politika

MOS 7 zahteva od tela članica IFAC da :

- » Promovišu značaj i posvećenost KPU i održavanju profesionalnih kompetencija. (para. 10)

Sesija 1 ...tako što će, na primer:

- » Prenositi vrednosti KPU
- » Promovisati različite dostupne mogućnosti KPU
- » Raditi sa zaposlenima kako bi naglasili važnost KPU

8

Komunikacija, smernice i alati Prenošenje politika

Komunikacija kao vid pružanja podrške za standarde MOS 7:

- » Obezbediti da se posvećenost kompetencijama i javnom interesu prenese članovima
- » Prilagoditi komunikaciju za različite interesne strane:
 - » Članove
 - » Firme/poslodavce
 - » Druge partnere KPU
 - » Vladu ili regulatore
 - » Javnost

9

Komunikacija, smernice i alati Prenošenje politika

Aktivnost:
U odnosu na KPU, koje su ključne poruke za:

Članove	
Firme/poslodavce	
Druge partnere KPU	
Vladu/regulatore	
Javnost	

10

Komunikacija, smernice i alati Obezbeđivanje alata/smernica za usaglašenost

Aktivnost:
Koji alati i smernice su potrebni članicama za svaku komponentu?

Revidiranje plana

→

Samo-ocenjivanje

Okvir KPU

Plan KPU

Refleksivna aktivnost

→

Završetak i evidentiranje KPU

14

6 – 2:
Planiranje i upravljanje ponudom KPU

Planiranje i upravljanje ponudom KPU Obezbeđivanje i/ili olakšavanje pristupa KPU

Planiranje tema narednih kurseva:

- » Kriterijumi za odlučivanje o temama kursa su obuhvaćeni u Sesiji 3:
 - » Okvir kompetencija/Ishodi učenja
 - » Nedostaci u kompetencijama/potrebe za obukama na osnovu nedostataka
 - » Balans tehničkih/ne-tehničkih oblasti kompetencija
 - » Želje članova

Sesija 3

20

Planiranje i upravljanje ponudom KPU Obezbeđivanje i/ili olakšavanje pristupa KPU

Planiranje formata narednih kurseva:

- » Formati kurseva su razmatrani u Sesiji 3:
 - » Direktni kursevi
 - » Na daljinu, istovremeni (npr. vebinari)
 - » Na daljinu, nisu istovremeni (npr. samo audio ili video časovi)

Sesija 3

Različiti formati zahtevaju različit nivo finansiranja i različitu ekspertizu.

21

Planiranje i upravljanje ponudom KPU Obezbeđivanje i/ili olakšavanje pristupa KPU

Sprovođenje razvoja kurseva:

- » Opcije za razvijanje kurseva su obuhvaćene u Sesiji 3:

Sesija 3

Veća nezavisnost

Interni razvoj i organizacija

Pružanje sadržaja u vlasništvu stručnjaka iz date oblasti

Veća saradnja

Partnerstvo sa eksternim provajderima

22

Planiranje i upravljanje ponudom KPU

Obezbeđivanje i/ili olakšavanje pristupa KPU

Angažovanje onih koji će razvijati kurseve/govornika:

- » Verifikovati ekspertizu/proveriti reference
- » Obezbediti da sadržina bude edukativna, a ne marketing
- » Pregledati prethodne povratne informacije, ako je primenljivo
- » Pobrnuti se da ugovor pokriva osnovne stvari

23

Planiranje i upravljanje ponudom KPU

Obezbeđivanje i/ili olakšavanje pristupa KPU

Ključne stavke ugovora:

- » Specifični rezultati, uključujući očekivane formate
- » Dogovoreni rokovi (za razvoj)
- » Nema angažovanja podizvođača bez odobrenja
- » Materijali moraju da budu originalni (ili da bude obezbeđeno odobrenje)
- » Politike za refundiranje naknada, troškova
- » Autorska prava – ko je vlasnik čega? Ekskluzivnost?
- » Zahtev za poverljivošću
- » Šta se dešava ako je sesija otkazana?

24

Planiranje i upravljanje ponudom KPU

Obezbeđivanje i/ili olakšavanje pristupa KPU

Planiranje ponude budućih sesija:

- » Planiranje sesija na osnovu profesionalnog „kalendara“ (npr. nuditi javne sesije praktičarima van zauzete sezone)
- » Koncentrisati se na jesen/zimu, kada su članovi najviše zainteresovani (vođeni rokom, ukoliko se koristi izveštavanje vezano za kalendarsku godinu)
- » Pregovaranje oko prostora sa povoljnim cenama

25

Planiranje i upravljanje ponudom KPU

Upravljanje finaliziranjem i izveštavanjem

Organizovanje sesija/koordinacija pristupa online ponudi:

- » Omogućiti registraciju unapred (online? putem telefona?)
- » Uspostaviti smernice za otkazivanje/refundiranje
- » Organizovati logistiku sa mestom događaja (npr. hrana/piće, potrebna oprema, parking, itd.)
- » Pružanje administrativne uloge tokom ponude kurseva (povezivanje sa mestom održavanja, koordinacija prijavljivanja, pauze, itd.)

26

Planiranje i upravljanje ponudom KPU

Upravljanje finaliziranjem i izveštavanjem

Prikupljanje povratnih informacija i procenjivanje ponuda:

- » Potrebno je koristiti povratne informacije dobijene od učesnika za vrednovanje tema, sadržine, efektivnosti fasilitatora i organizacije i upravljanja događajem
- » Evaluacije treba da budu prikupljene i podeljene sa fasilitatorima
- » Principi koji se odnose na prikupljanje povratnih informacija:
 - » Uzeti u obzir broj ispitanika ankete – nemojte preterivati
 - » Utisak iz prve ruke je važan
 - » Setite se komponente „jedite svoje povrće“ za regulatore ili firme/akademsko rukovodstvo

27

Planiranje i upravljanje ponudom KPU

Upravljanje finaliziranjem i izveštavanjem

Podržite članove dok rade na finaliziranju i izveštavanju:

- » Odgovorite na upite o usaglašenosti
- » Pomozite im sa pitanjima za izveštavanje

28

6 – 3:
Praćenje usaglašenosti članova

Praćenje usaglašenosti članova

Praćenje usaglašenosti

Pregledanje izveštaja KPU:

- » Obratite pažnju na kašnjenje u izveštavanju (podsetnici, itd.)
- » Za podnete završene izveštaje:
 - » Uzmite uzorak iz evidencije KPU
 - » Ocenite evidenciju i pomoćnu evidenciju u odnosu na standarde

30

Praćenje usaglašenosti članova

Praćenje usaglašenosti

Povezivanje sa procesima osiguranja kvaliteta:

- » Rezultati specifične prakse/stručnog pregleda koji ukazuju na nedostatke u kompetencijama treba da dovedu do povećanog KPU kao korektivne akcije
- » Rezultati opšte prakse/stručnog pregleda treba da informišu politike KPU (npr. uobičajene slabosti mogu da dovedu do većeg naglaska u ponudama ili standardima)

31

Praćenje usaglašenosti članova

Praćenje usaglašenosti

Aktivnost:

- » Koje faktore treba uzeti u obzir prilikom utvrđivanja politika za reviziju usaglašenosti sa KPU? (npr. Kako organizacija utvrđuje koga da proverava i koliko često?)

32

Praćenje usaglašenosti članova

Praćenje usaglašenosti

Evaluacija evidencije KPU ili izjava:

- » Pristup zasnovan na inputima: Proveriti usaglašenost sa standardom koji se odnosi na broj sati (ili ekvivalentno) tokom godine i u određenom periodu, ako je primenjivo.
- » Pristup zasnovan na rezultatima: Proceniti plan učenja u KPU, da li je sprovedeno dovoljno aktivnosti i zaključke u smislu efektivnosti u dostizanju ishoda učenja.

34

Praćenje usaglašenosti članova

Praćenje usaglašenosti

Dokazi mogu da obuhvataju:

- » Pregled kursa i nastavnih materijala
- » Potvrđivanje učešća od strane instruktora, poslodavca
- » Testiranje ili druge procene
- » Stručna ocena ili publikacija pisanih radova
- » Dostizanje specijalističkog zvanja
- » Pregled evidentiranih radova verifikovanih u odnosu na kompetencije
- » Nezavisna inspekcija prakse/pregled od strane regulatora

35

Praćenje usaglašenosti članova

Praćenje usaglašenosti

Na osnovu rezultata pregleda:

- » Izvršite kategorizaciju za akcije na osnovu politike:
 - » Administrativni proces (npr. za kasno podnošenje, prvo praćenje)
 - » Istrage/disciplinski proces za neodgovaranje ili neusaglašenost
- » Prikupljanje i evaluacija statistike o usaglašenosti
- » Razmotrite javno izveštavanje o meri u kojoj su članovi usaglašeni

36

6 – 4:

Istraživanje, korigovanje i sankcionisanje neusaglašenosti

Istraživanje, korigovanje i sankcionisanje

Istraživanje i korigovanje/sankcionisanje

Istražite kao deo etičkog procesa:

- » Prvi cilj je da članovi postignu usaglašenost što pre
- » U nekim situacijama, fokus je na korekciji/edukaciji
- » U drugim situacijama je garantovan više kazneni pristup

38

Istraživanje, korigovanje i sankcionisanje Istraživanje i korigovanje/sankcionisanje

Sankcije koje koriste OPR uključuju:

- » Opomena
- » Javno imenovanje članova koji nisu usaglašeni
- » Kazne
- » Zahtev za pohađanje propisanih kurseva
- » Ograničavanje prava na vršenje prakse
- » Suspenzija
- » Isključivanje/Otkazivanje članstva

39

Istraživanje, korigovanje i sankcionisanje Istraživanje i korigovanje/sankcionisanje

Aktivnost:

» Koje faktore treba uzeti u obzir prilikom određivanja odgovarajućih sankcija za neusklađenost sa standardima KPU?

40

Istraživanje, korigovanje i sankcionisanje Istraživanje i korigovanje/sankcionisanje

Sankcije treba da budu uravnotežene:

Suviše blage:
Ohrabruju
neusaglašenost

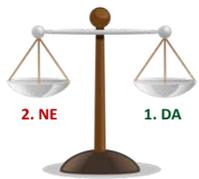
Suviše stroge:
Prekomerno
kaznene

42

Istraživanje, korigovanje i sankcionisanje Istraživanje i korigovanje/sankcionisanje

Aktivnost:

» Da li član treba da bude isključen iz članstva ukoliko odbija da izveštava o svojim aktivnostima u KPU?

2. NE

1. DA

3. SAMO UKOLIKO POSTOJE DOKAZI O NEKOMPETENTNOSTI

43

Istraživanje, korigovanje i sankcionisanje Istraživanje i korigovanje/sankcionisanje

Izveštavanje Odbora i/ili Komisija o rezultatima:

- » Metrika o ponuđenom/olakšanom KPU (broj sesija/sati, prisustvo)
- » Rezime povratnih informacija i bilo kakvih značajnih obrazaca
- » Finansijski uticaj na organizaciju (prihodi, profit, itd.)
- » Rezultati praćenja (metod uzorkovanja, % usaglašenosti, itd.)
- » Etički predmeti i rezultati (prema uobičajenom etičkom izveštavanju odbora/komisije)

44

Odgovorite klikom

Test pitanje (za bodovanje)

Koji od ponuđenih navoda je **TAČAN** u smislu operativnog ciklusa za KPU?

1. Standardizovane poruke treba da budu korišćene za prenošenje informacija vezanih za KPU svim interesnim stranama.
2. Okvir KPU opisan u predloženim promenama za MOS 7 navodi ciklus u kome treba razmotriti alate KPU i smernice.
3. Neusaglašenost sa KPU treba da bude rešena kroz administrativni proces, a ne kao etičko pitanje.
4. Rezultate evaluacije kursa treba da pregleda samo rukovodstvo i ne treba da se prosleđuje trećim stranama.

46

Test pitanje (za bodovanje)

Vi ste deo tima koji pregleda izveštaje o KPU. Kao prateći dokaz, jedan izveštaj sadrži elektronsku poštu od instruktora jedne od obuka u kome se potvrđuje prisustvo pojedinaca. U kakvoj vrsti sistema KPU bi ovo bio validan dokaz?

1. Zasnovanom na inputima
2. Zasnovanom na izlaznim rezultatima
3. I jedno i drugo
4. Ni jedno ni drugo

47

Test pitanje (za bodovanje)

Novi član nije uspeo da završi dovoljno aktivnosti KPU u svom prvom ciklusu KPU? Koja od sledećih sankcija se može smatrati korektivnom?

1. Suspenzija članstva
2. Novčana kazna
3. Zahtev za ispravljanje nedostataka u roku od 6 meseci
4. Javna opomena

48

 Rezime ishoda učenja

Ishodi učenja za ovu sesiju:

 1. Rezimiranje ključnih aktivnosti u poslovnom ciklusu KPU.
2. Objasnjavaње kako se usaglašenost sa KPU prati u različitim pristupima merenja.
3. Procenjivanje koristi od korigovanja i sankcionisanja neusaglašenosti.

Pitanja? Komentari?

Hvala vam!

Sesija 7: Sve na jednom mestu – Ilustracije dobre prakse

Presented by:

Alfred Borgonovo

Viši stručnjak za finansijsko upavljanje, CFRR, Svetska banka

Brian Friedrich

Konsultant, CFRR, Svetska banka

Laura Friedrich

Direktor, F&F Korporacija

Lejla Begtasevic Rudalija

Konsultant, CFRR, Svetska banka

Sesija 7: Sve na jednom mestu

Beograd, 16.-18. maj 2018.
Program obuke trenera: Akreditacija trenera za KPU u oblasti računovodstva i revizije u Srbiji

Ova sesija će vas provesti kroz različite primere međunarodne dobre prakse različitih organizacija po pitanju KPU u različitim oblastima.

Ishodi učenja za ovu sesiju:

1. Analiza ideja dobre prakse u oblasti KPU.
2. Evaluacija mere u kojoj ove ideje mogu biti korisne za kontekst u Srbiji.

Agenda

Primeri dobre prakse po pitanju:

- 7 – 1 Usaglašenosti sa MOS
- 7 – 2 Opsega ponude
- 7 – 3 Pripreme kursa i partnerstva
- 7 – 4 Uključivanja etike i profesionalizma
- 7 – 5 Administriranja, praćenja i sprovođenja

7 – 1:
Primeri dobre prakse usaglašenosti sa MOS

CPA Kanada – Provincija Ontario

MOS 7 – Sadašnji zahtevi za OPR

MOS 7 nalaže da članovi IFAC-a:

- » Promovišu važnost i posvećenost KPU i održavanju profesionalnih kompetencija (stav 10)

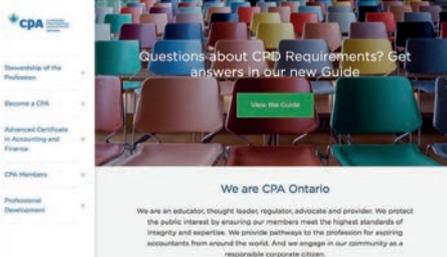
Sesija 1

...kroz, na primer:

- » Komuniciranje vrednosti KPU
- » Promovisanje različitih raspoloživih mogućnosti
- » Rad sa poslodavcima kako bi se naglasio značaj KPU

Primeri dobre prakse usaglašenosti sa MOS

Vebsajt CPA Ontarija – direktno na Početnoj strani:

Navigation menu items:

- Membership of the Profession
- Become a CPA
- Advanced Certificate in Accounting and Finance
- CPA Members
- Professional Development

Banner text:

Questions about CPD Requirements? Get answers in our new Guide

[View the Guide](#)

We are CPA Ontario

We are an educator, thought leader, regulator, advocate and provider. We protect the public interest by ensuring our members meet the highest standards of integrity and expertise. We provide pathways to the profession for aspiring accountants from around the world. And we engage in our community as a responsible corporate citizen.

Udruženje ovlašćenih računovođa (CPA) Australije

“Moj plan razvoja sposobnosti”

Primeri dobre prakse usaglašenosti sa MOS

Primer okvira KPU:

10

Primeri dobre prakse usaglašenosti sa MOS

CPA Australije nudi "Moj plan razvoja sposobnosti":

- » Alat koji članovima pruža pomoć u planiranju KPU
- » Na raspolaganju je svima
- » Omogućava procenu sposobnosti u širokom opsegu oblasti kompetencija
- » Pruža preporuke kurseva KPU i drugih resursa kako bi se prešlo sa postojećeg na sledeći nivo sposobnosti

11

Primeri dobre prakse usaglašenosti sa MOS

CPA Australije nudi "Moj plan razvoja sposobnosti":

- » Nivo sposobnosti se utvrđuje u četiri osnovne oblasti znanja: **tehnička**, **poslovna**, **upravljanje sobom** i **upravljanje drugima**

12

Primeri dobre prakse usaglašenosti sa MOS

Tehnička: Oporezivanje Finansijsko planiranje Forenzičko računovodstvo Finansijsko računovodstvo Revizija i osiguranje Nesolventnost Upravljačko računovodstvo ...	Upravljanje sobom: Postizanje rezultata Emocionalno prosuđivanje Adaptivne sposobnosti Kritičko razmišljanje Rešavanje problema i inovativnost Etičko ponašanje ...
Poslovna: Upravljanje rizikom Fokus na klijentima Regulatorno okruženje Tehnologija Poslovno planiranje Projektno planiranje Komercijalna i poslovna sposobnost	Upravljanje drugima: Strateško razmišljanje Upravljanje promenom Obukom i razvojem do izvrsnosti Upravljanje talentom Stvaranje uspešnih timova

Primeri dobre prakse usaglašenosti sa MOS

Samoprocena vaših sposobnosti:

Tehničke sposobnosti	N/A	D	C	P	E
Oporezivanje		•			
Finansijsko planiranje			•		
Forenzičko računovodstvo		•			
Finansijsko računovodstvo				•	
Revizija i osiguranje			•		
...					

N/A = Nije primenjivo D = U razvoju C = Kompetentan
 P = Stručan E = Ekspert

Primeri dobre prakse usaglašenosti sa MOS

Alat vam daje mapu...

Tehničke sposobnosti	D	C	P	E
Oporezivanje				
Finansijsko planiranje				
Forenzičko računovodstvo				
Finansijsko računovodstvo				
Revizija i osiguranje				
...				

N/A = Nije primenjivo D = U razvoju C = Kompetentan
 P = Stručan E = Ekspert

Primeri dobre prakse usaglašenosti sa MOS

... i preporučuje resurse koji će vam omogućiti da pređete na sledeći nivo:

Revizija i osiguranje Sadašnji nivo: "Kompetentan"
 Sugerisani resursi za prelazak na sledeći nivo "Stručan"

Profesionalno usavršavanje – online učenje, radionice, vebinari i priručnici za učenje

- » Angažman uvida (61406056) - Online

Čitanje - online knjige & priručnici

- » „Lean“ revizija: doprinos dodatnoj vrednosti i efikasnosti u internoj reviziji
- » Vodič za nezavisnost
- » Priručnik revizorske komisije

16

Primeri dobre prakse usaglašenosti sa MOS

Članovima se nudi besplatno KPU:

CPA Q&A 2018: Resursi koji se odnose na profesionalno usavršavanje namenjeni su korporativnom sektoru/MSP, vladinom/neprofitnom i javnom sektoru. Pričitajte materijal svakog meseca i popunite kratku procenu kako biste zaradili 16,5 sati KPU. (Nivo = "Kompetentan")

Poznavanje globalnih lidera: CPAA je sklopio partnerstvo sa *World of Business Ideas* u cilju pružanja pristupa kratkim video snimcima o najvećim svetskim poslovnim liderima, misliocima i akademikima. Zaradite do 12 sati KPU (dostupni svugde, u bilo koje vreme na bilo kom uređaju). (Nivo = „Stručan“)

17

 Institut ovlašćenih računovođa Engleske i Velsa (ICAEW) – KPU zasnovan na izlaznim rezultatima

Pristup zasnovan na izlaznim rezultatima

Institut ovlašćenih računovođa Engleske i Velsa:

- » Ne postoji definisan minimum sati ili jedinica
- » Od članova se traži da odrade **onoliko razvojnih aktivnosti koliko je potrebno** za održavanje kompetencija potrebnih za njihove nadležnosti
- » ICAEW daje predlog okvira KPU koji ima za cilj da članovi zadrže kompetencije

19

Pristup zasnovan na izlaznim rezultatima

Institut ovlašćenih računovođa Engleske i Velsa:

Članovima se preporučuje da koriste sledeći okvir kako bi obezbedili usaglašenost

20

Pristup zasnovan na izlaznim rezultatima

Institut ovlašćenih računovođa Engleske i Velsa:

Razmišljanje:
Razmotrite razvojne potrebe i kako ih zadovoljiti i napravite plan delovanja. Razmotrite faktore, kao što su:

- Vaša očekivanja i očekivanja drugih?
- Promene koje utiču na vas u vašoj ulozi
- Odgovornosti za vašu ulogu
- Pitanja poslovnog okruženja
- Nedostaci u znanju koje je potrebno nadoknaditi

21

Pristup zasnovan na izlaznim rezultatima

Institut ovlašćenih računovođa Engleske i Velsa:

Delovanje:
Realizovanje aktivnosti kao što su:

- Čitanje stručne literature/ magazina, novina
- Učenje na poslu
- Sastanci sa ekspertima
- Konferencije
- Kursevi/seminari/radionice
- Online učenje

22

Pristup zasnovan na izlaznim rezultatima

Institut ovlašćenih računovođa Engleske i Velsa:

Uticaj:

- Procenite efektivnost onoga što ste uradili.
- Da li ste zadovoljni što su vam aktivnosti omogućile da ispunite ciljeve, ili vam je potrebno više rada u ovoj oblasti?

23

Pristup zasnovan na izlaznim rezultatima

Institut ovlašćenih računovođa Engleske i Velsa:

Izjava:

- Svake godine morate da objavite vašu usaglašenost tako što podnosite izjavu o KPU između 1. novembra i 31. januara.

24

Pristup zasnovan na izlaznim rezultatima

Institut ovlašćenih računovođa Engleske i Velsa:

5. Pružanje dokaza ako se traže kao uzorak

1. Razmišljanje

2. Delovanje

3. Uticaj

4. Izjava

Pružanje dokaza:

- Svake godine, od nekih članova se traži da dostave dokaze
- Članovi se ohrabruju da online prate svoje KPU i čuvaju dokaze

25

Pristup zasnovan na izlaznim rezultatima

Institut ovlašćenih računovođa Engleske i Velsa:

5. Pružanje dokaza ako se traže kao uzorak

1. Razmišljanje

2. Delovanje

3. Uticaj

4. Izjava

Obezbeđivanje dokaza:

- Svake godine, od nekih članova se traži da pruže dokaze
- Članovi se ohrabruju da online prate svoj KPU i čuvaju dokaze

Efektivnost će zavisiti od toga kako ICAEW oceni da li su kompetencije zadržane

26

Institut ovlašćenih računovođa Škotske (ICAS) – KPU zasnovano na izlaznim rezultatima sa direktnim razmatranjem MOS 8

Pristup zasnovan na izlaznim rezultatima s direktnim razmatranjem MOS 8

Institut ovlašćenih računovođa Škotske:

- » Nema definisanog minimuma sati ili jedinica.
- » Model stavlja odgovornost na svakog člana da utvrdi potrebe i kako će na njih odgovoriti uz pomoć različitih KPU aktivnosti.
- » Od članova se traži da se fokusiraju na rezultate aktivnosti KPU, a ne na vreme provedeno na tim aktivnostima.
- » ICAS daje predlog KUP okvira i obrazaca za beleženje kako bi članovi održali kompetencije.

28

Pristup zasnovan na izlaznim rezultatima

Institut ovlašćenih računovođa Škotske:

Od članova se očekuje da koriste sledeći "postupak profesionalnog usavršavanja" kako bi osigurali usaglašenost

29

Kako se procenjuje usaglašenost

- » Revizija se radi za oko 3% članova godišnje
- » Od članova koji su odabrani za praćenje traži se da pokažu da su ispunili zahteve koji se odnose na KPU.
- » Očekuje se da evidencija KPU članova odražava i dokumentuje korake u postupku profesionalnog usavršavanja.
- » ICAS proverava "vidljiv i razuman postupak profesionalnog razvoja u skladu sa ulogom i karijerom člana."

30

Kako se procenjuje usaglašenost – MOS 8

Od partnera na angažovanju se očekuje da:

- » Razmotre MOS 8 (revidiran), i
- » Razmotre kompetencije i ishode učenja u standardu za koje se traži da se (a) postigne ili (b) ažurira.
- » Navedu ishode učenja iz MOS 8 u svoju evidenciju o KPU.

ICAS daje uzorak evidencije KPU za iskusnije partnere na angažovanju i za individualni rad na partnerstvu

31

 Institut ovlašćenih računovođa Južne Afrike (SAICA) – Izbor modela zasnovanog na izlaznim rezultatima, na inputima ili kombinani model KPU

Odabir pristupa merenju

Institut ovlašćenih računovođa Južne Afrike:

- » Članovi mogu da izaberu:
 - » Pristup zasnovan na inputima (trogodišnji ciklus: 120/60 uz minimum 20 godišnje)
 - » Pristup zasnovan na izlaznim rezultatima (godišnji ciklus: razmišljanje/plan; aktivnosti učenja; evaluacija; izjava)
 - » Kombinacija (može se menjati od godine do godine)
- » Članovima su opcije dobro objašnjene

33

7 – 2:
Primeri dobre prakse po pitanju opsega ponude

Udruženje ovlašćenih računovođa Irske (CPAI) – Prepoznavanje različitih aktivnosti učenja

Priznavanje različitih aktivnosti učenja

Dozvoljava se do 15 sati u trogodišnjem periodu za svaku od narednih kategorija –pravo se stiče uz prethodno odobrenje CPAI:

- » Rad u tehničkim komisijama/panelima – potrebno je da pokažu jasne izlazne rezultate i da je član komisije dao doprinos originalnom istraživanju ili drugom radu.
- » Promena radnog mesta ili sektora – velike promene po pitanju radnog mesta ili nadležnosti koje nalažu značajni razvoj novih veština
- » Odgovornost za veće korporativne promene – pripajanje, preuzimanje, pitanja duga/kapitala, značajna finansijska reorganizacija, istraživanje i instalacija sistema/aplikacija softvera

36

**CPA Britanska Kolumbija –
Pružanje opsega sadržaja i formata**

Primeri dobre prakse po pitanju opsega ponude

CPABC nudi široki spektar tema, koje pokrivaju mapu kompetencija KPU:

- » Računovodstvo i osiguranje
- » Finansije
- » Informacione i poslovne tehnologije
- » Upravljanje ljudskim resursima i lični razvoj
- » Upravljanje javnim praksama
- » Strategija, upravljanje, rizik i ljudski resursi
- » Oporezivanje
- » Upravljanje imovinom

**100+ odobreni
govornici**

38

Primeri dobre prakse po pitanju opsega ponude

CPABC nudi široki spektar sesija u učionici:

- » Poludnevni ili dnevni seminari
- » Sektorske mini-konferencije
- » Višednevne konferencije
- » Sertifikovani programi
(izvršno liderstvo, strateški menadžment)

**~ 1.000
sesija
godišnje!**

39

Primeri dobre prakse po pitanju opsega ponude

CPABC nudi široki spektar online/mobilnih formata:

- » Vebinari uživo
- » Na zahtev ponovljeni vebinar
- » Interaktivni on-line kursevi
- » Samo audio mobilno učenje

40

Opcije za promovisanje i realizaciju KPU

OPR imaju opcije da omoguće pristup KPU:

Veća nezavisnost ← → Veća saradnja

Interni razvoj i realizacija Pružanje sadržaja u vlasništvu stručnjaka iz date oblasti Partnerstvo sa eksternim provajderima

41

 7 – 3:
Primeri dobre prakse razvoja kurseva i partnerstva

Američki institut ovlašćenih javnih računovođa/Nacionalno udruženje državnih odbora za računovodstvo (AICPA/NASBA) – Objavljeni standardi za kurseve KPU

Standardi za pripremu kursa

AICPA/NASBA:

- » Standardi daju okvir za razvoj, prezentaciju, merenje i izveštavanju o programima KPU
- » Obuhvaćene su odgovornosti sponzorske grupe koja priprema/nudi KPU i odgovornosti članova

44

Standardi za pripremu kursa

Standardi za programe KPU obuhvataju:

- » Programi moraju da budu zasnovani na Ishodima učenja
- » Moraju biti navedeni iskustvo/preduslovi
- » Materijali moraju biti važeći i tehnički tačni
- » Oni koji rade na pripremi i reviziji moraju biti kvalifikovani
- » Zahtevi za angažovanje na sesijama u učionici
- » Zahtevi za dostavljanje dokaza o završenim online kursovima

45

**ACCA – Priznavanje programa
poslodavaca i članica IFAC-a**

Jak partnerski program

ACCA odobreni poslodavac – profesionalni razvoj

- » ACCA revidira i odobrava programe poslodavaca za učenje i razvoj
- » Zaposleni koji učestvuju u programu poslodavca za učenje i razvoj stiču dovoljno KPU za ACCA.
- » Od zaposlenih se traži da vode evidenciju o učešću u programu i svake godine dostave ACCA izjavu o KPU.

47

Jak partnerski program

ACCA IFAC-ova ruta

Ukoliko je član ACCA takođe član drugog profesionalnog računovodstvenog tela, ACCA prihvata program druge OPR, ukoliko:

- » ste punopravan član drugog profesionalnog računovodstvenog tela;
- » je drugo profesionalno telo član IFAC-a; i
- » je politika KPU drugog tela usaglašena sa MOS 7.

Ukoliko je odgovor na sva tri navedena zahteva potvrđan, možete pratiti IFAC-ovu rutu.

48

7 – 4:
Primeri dobre prakse po pitanju etike i profesionalizma

**CPA Britanska Kolumbija –
Obavezni zahtevi vezani za etiku**

Dobra praksa u oblasti etike i profesionalizma

Ovlašćene računovođe u Kanadi imaju obavezne zahteve koji se odnose na etiku i za IPU i za KPU:

- » Etika je sadržana u svakom profesionalnom modulu i ispitu koji se traži za potrebe dobijanja sertifikata
- » Od članova se traži da imaju minimum 4 sata KPU koja mogu da se verifikuju iz oblasti etike u svakom trogodišnjem ciklusu

Dobra praksa u oblasti etike i profesionalizma

Ovlašćene računovođe u Kanadi imaju obavezne zahteve koji se odnose na etiku i za IPU i za KPU:

- » U Britanskoj Kolumbiji, nakon ispunjenja svih IPU zahteva, ali pre dobijanja imenovanja ovlašćenog računovođe, kandidati moraju da imaju 21 sat proveden na sesijama KPU i to:
 - » 7 sati posvećeno etici i profesionalizmu
 - » 7 sati posvećeno upravljačkim veštinama
 - » 7 sati posvećeno liderstvu ili komunikacijama

52

7 – 5:
Primeri dobre prakse u oblasti administracije, praćenja i sprovođenja

CPA Ontario – Komunikacije i usmeravanje članova; korektivne mere

Komunikacija, smernice i alati Obezbeđivanje alata/smernica za usaglašenost

Alati i smernice:

Alati/smernice za evidentiranje, kao što su:

- Obrasci za beleženje aktivnosti KPU, uključujući sve relevantne informacije koje bi bile potrebne u slučaju revizije
- Online sistem za praćenje sa jednostavnom demonstracijom
- Jasne informacije o količini i tipu dokaza koji se mogu verifikovati, a koji su potrebni za pružanje podrške KPU

55

Dobra praksa u komunikaciji sa članovima CHARTERED PROFESSIONAL ACCOUNTANTS ONTARIO

Vodič CPA Ontarija (deo):

Aktivnosti KPU koje se mogu verifikovati	Potreban broj sati	Prihvatljiva dokumenta
KONTINUIRANO OBRAZOVANJE Učešće na kursu, webinaru, konferenciji ili seminaru; upis na program formalnog obrazovanja koji daje diplomu, sertifikat, obnovljen sertifikat, imenovanje.	Sati provedeni na kursu, webinaru, konferenciji ili seminaru; sati provedeni u pripremi ili učenju za kurs, konferenciju, seminar ili ispit (maksimum 5 sati pripremnog vremena za svaki sat učešća).	Bilo šta od navedenog: <ul style="list-style-type: none"> Sertifikat o završetku ili zvanična potvrda Potvrda o učešću koju izdaje provajder ili poslodavac (npr. potvrda registracije) Evidencija o pohađanju (npr. potpisana lista prisutnih) Kopija izvršene uplate kursa/fakture

56

Dobra praksa u komunikaciji sa članovima CHARTERED PROFESSIONAL ACCOUNTANTS ONTARIO

Vodič CPA Ontarija (deo):

Aktivnosti KUP koje se mogu verifikovati	Potreban broj sati	Prihvatljiva dokumenta
PODUČAVANJE/GOVORNIK Podučavanje na krusu ili sesiji u oblasti relevantnoj za vašu profesiju. Učešće u ulozi govornika na konferenciji, informativnim sesijama ili diskusijama	Sati provedeni u pripremi za kurs/sesiju (maksimum 5 sati pripremnog vremena za svaki sat predavanja)	Kopija materijala za kurs ili prezentacija sa sesija, uključujući i datum i podake o govorniku Dnevnih vaših pripremnih sati (po datumima)

57

Istraživanje, korigovanje i sankcionisanje

Istraživanje i korigovanje/sankcionisanje

Sesija 6

Istražite, kao deo etičkog procesa:

- » Prvi cilj je da članovi postignu usaglašenost što je pre moguće
- » U nekim situacijama, fokus je na korekciji
- » U drugim situacijama, potreban je pristup koji podrazumeva kaznene mere

58

Dobra praksa u oblasti praćenja i sprovođenja

Vodič CPA Ontarija (deo):

ŠTA UKOLIKO NE MOGU DA ISPUNIM ZAHTEVE?

1. Ukoliko niste ispunili minimum godišnjih zahteva koji se odnose na KPU...moraćete da popunite online plan aktivnosti...koji definiše korake koje ćete morati da preduzmete kako biste ispunili zahteve KPU. Ovaj plan ...mora sadržati dovoljno detaljnih informacija, uključujući i imena i provajdere svih planiranih aktivnosti učenja, kao i sate i datume.
2. U roku od 120 dana od dana podnošenja gore navedenog plana, morate ispuniti zahteve KPU i ...potvrditi završetak KPU. Ukoliko Plan nije ispunjen ili aktivnosti učenja koje su definisane planom nisu realizovane u roku od 120 dana, vaše članstvo će verovatno biti suspendovano. Tokom trogodišnjeg perioda, plan aktivnosti možete podneti samo jednom.

59

**CPA Britanska Kolumbija –
Komunikacija sa javnošću po
pitanju praćenja i sprovođenja**

CPA CHARTERED PROFESSIONAL ACCOUNTANTS BRITISH COLUMBIA

Dobra praksa u komunikaciji s javnošću

2016 – 2017
Regulatorni
izveštaj za
javnost

Promovisanje
najviših standarda

61

Dobra praksa u komunikaciji s javnošću

Regulatorni izveštaj za javnost 2016-2017. – deo

“Od aktivnih članova se traži da sami izveštavaju o usaglašenosti sa KPU i preko 98% članova CPABC-a se do datog roka usaglasilo. Oni koji nisu usaglašeni rizikuju suspenziju ili isključenje iz članstva.”

98%

62

Dobra praksa u komunikaciji s javnošću

Regulatorni izveštaj za javnost 2016-2017. – deo

“CPABC revidira najmanje 1% KPU godišnje. Članovi koji nisu usaglašeni sa postupkom revizije KPU rizikuju da budu poslani na istražni i disciplinski postupak CPABC, tokom čega bi njihovo članstvo moglo biti suspendovano ili poništeno zbog neusaglašenosti.

Tokom godine koja se završila 31. marta 2017.

- 118 članova kod kojih KPU nije usaglašen je suspendovano
- Od ukupnog broja suspendovanih članova, članstvo je poništeno za 38.

63

Buduća primena

Buduća primena

Diskusija:

- » Koje ideje koje ste videli planirate da iskoristite u budućnosti?
- » Kako ćete ih koristiti u vašem kontekstu?

Ponavljanje Ishoda učenja

Ishodi učenja za ovu sesiju:

1. Analiza ideja dobre prakse u oblasti KPU.
2. Evaluacija mere u kojoj ove ideje mogu biti korisne za kontekst u Srbiji.

Pitanja? Komentari?

Hvala!

Rezime i završna reč za dan 2.

*Alfred Boronovo,
Viši stručnjak za finansijsko upravljanje
CFRR, Svetska banka*

Dan 3. aktivnost i rezime

Presented by:

Alfred Borgonovo

Viši stručnjak za finansijsko upavljanje, CFRR, Svetska banka

Program obuke trenera: Akreditacija trenera za KPU za računovođe i revizore u Srbiji

Beograd, 16.-18. maj 2018. god.

Dan 3. – Uvodne napomene

*Alfred Borgonovo,
Viši stručnjak za finansijsko upravljanje
CFRR, Svetska banka*

POSLEDNJA AKTIVNOST – Presentacije timova

Beograd, 16.-18. maj 2018. god.
Program obuke trenera: Akreditacija trenera za KPU u oblasti računovodstva i revizije u Srbiji

Ishodi učenja za ovu sesiju:

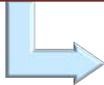
1. Izrada i predstavljanje efektivnog i proaktivnog sadržaja
2. Ocena i kritičke prezentacije na profesionalan način

Postupak prezentacije

Svaki tim prezentuje

Maksimum po 10 minuta

Ocena drugih timova

- Naveći (najmanje):
- Jednu prednost
 - Jednu sugestiju za unapređenje

**Grupni rezime:
Pitanja? Komentari?**

Hvala!

Završna reč

*Alfred Borgonovo,
Viši stručnjak za finansijsko upravljanje
CFRR, Svetska banka*

Hvala!

Vaše komentare pošaljite na:
aborgonovo@worldbank.org

Sesija 5 slajd 57: Budite oprezni sa “Svi to rade”

Program obuke trenera:

Akreditacija trenera za KPU za računovođe i revizore u Srbiji

Sesija 5 slajd 57

Budite oprezni sa: "Svi to rade"

Spiker:

Muškarca u liftu snima skrivena kamera. Ljudi koji ulaze – čovek u beloj košulji, žena u mantilu i kasnije još jedna osoba – okrenuti su leđima. Videćete kako ovaj čovek u mantilu pokušava da zadrži svoju individualnost. Ali malo po malo ... gleda na sat, ali to je samo izgovor kako bi se samo malo više okrenuo ka zidu. <<vrata lifta se zatvaraju>>

Sada ćemo ponovo pokušati. Evo je žrtva skrivene kamere, a stiže i ekipa skrivene kamere – najmanje troje – ovaj čovek ima iskustva sa grupama. << vrata lifta se zatvaraju >>

Evo čoveka sa šeširovom u liftu. Prvo se skroz okreće ka zidu, a Čarli zatvara vrata. Trenutak kasnije, otvoreno vrata – svi su promenili mesto. Sada ćemo videti da li možemo da iskoristimo pritisak grupe za nešto dobro. Za trenutak, na Čarlijev znak, svi se okreću ka napred. I evo – pogledajte – skidaju šešire. Da li mislite da možemo da obrnemo postupak? Pogledajte.

Sesija 5 slajd 58: ProDio – mobilni audio format

Program obuke trenera:

Akreditacija trenera za KPU za računovođe i revizore u Srbiji

Sesija 5 Slajd 58

ProDio – mobilni audio format

Video isečak koji objašnjava mobilnu platform za učenje

[Muzika]

Muškarac 1: Dobar dan i dobrodošli na Laži, Alternativne činjenice i Profesionalni skepticizam... želimo da testiramo vašu sposobnost da razlikujete činjenice od fikcije ...

Muškarac 2: Dozvolite mi da upotrebim moju analogiju upravljanja brodom i objasnim vam koncept strateškog skretanja sa kursa...

Žena 1: Hajde da počnemo od načina na koji se koriste proseci. Hajde da kažemo da radite u fabrici i razmišljate o kupovini opreme...

[Muzika]

Žena 2: Predstavlja ProDio – novi način da zaradite kredite za profesionalno usavršavanje. Preuzmite naše besplatne iOS ili Android aplikacije i pogledajte internet sajt prodiolearning.com.

Sesija 5 slajd 66 i 67: Izvod iz CPABC kursa pod nazivom “Debela siva linija”

**Program obuke trenera:
Akreditacija trenera za KPU za računovođe i revizore u Srbiji**

Sesija 5 slajdovi 66 i 67

Izvod iz CPABC kursa pod nazivom “Debela siva linija”

Scenario 2: Upoznajte Plungerove

Vi ste ovlašćeni računovođa i radite za porodičnu kompaniju za vodovod i grejanje koja ima 25 zaposlenih. Donald Plunger, osnivač, smanjuje svoju ulogu u kompaniji i njegov sin Tuy i ćerka Lette preuzeli su većinu odgovornosti. Kao i sa svakim poslovanjem kojim upravlja vlasnik, i Plungerovi uvek pokušavaju da smanje poreze i povećaju u najvećoj mogućoj meri koristi za porodicu. Na vama je da obezbedite da porodica ne izgubi šansu da smanji poreze, ali potrebno je i da budete oprezni kako biste obezbedili da sve transakcije budu legalne. Određeni broj skorašnjih transakcija vas brinu.

*Razmotrite sledeće korake. Prema vašem profesionalnom mišljenju, šta bi od sledećih navoda predstavljao okidač kada biste dali otkaz pre nego što biste dozvolili da se navedeno dogodi?
Unesite “0” na uređaju ukoliko smatrate da su sve ponuđene opcije etičke.*

1. Kompanija svakom zaposlenom daje mobilni telefon. Svi telefoni su deo istog pretplatnog paketa, i svaki novi telefon koji se doda na paket, nosi sa sobom nominalni trošak. Lette je svojoj deci, dvojici tinejdžera, dala telefone kompanije kako bi mogli da je pozovu kada ostaje da radi do kasno.
2. Osoba koja poseduje najviše znanja u timu je vodoinstalater koji u kompaniji radi 15 godina. On živi daleko i ponekad vikendom za komšije obavlja određene poslove. Kada to obavlja koristi gorivo poslovnog kamiona. Plungerovi su upoznati sa tim i dozvoljavaju mu da nastavi, pri čemu mu ne naplaćuju gorivo, zato što ne žele da rizikuju da izgube zaposlenog.
3. Tuyov najbolji prijatelj je otpušten sa posla i nedelju dana mu je falilo da stekne pravo na naknadu države u slučaju nezaposlenosti. Tuy je dodao prijatelja na platni spisak na par nedelja kako bi prijatelju omogućio da se kvalifikuje za primanje naknade. Prijatelj nije stvarno radio u kompaniji i obećao je da će Tuyu vratiti “zarade” koje je primio.
4. Porodični prijatelj je upravo sagradio kuću i zaposleni u kompaniji su mu odradili sve vodoinstalaterske radove. Prijatelj je radove platio u kešu, što su Tuy i Lette podelili. Ovaj posao nigde u kompaniji nije evidentiran.

Scenario 4: Problematični klijenti

Vi ste novi partner u lokalnoj filijali velike računovodstvene firme. Nakon što ste pregledali brojne fajlove, pronašli ste nekoliko problema o kojima biste prodiskutovali sa partnerima a tiču se poslovne prakse sa nekim klijentima.

Razmotrite sledeće scenarije; sa kojim klijentima biste savetovali da se prekine saradnja iz etičkih razloga?

Unesite "0" na vašem uređaju ukoliko smatrate da bi sve klijente trebalo zadržati.

1. Klijent 1 (revizija) je podružnica multinacionalne kompanije. Matična kompanija je okrivljena za masovnu prevaru, a direktor podružnice je trenutno pod istragom, ali još uvek nije osuđen.
2. Klijent 2 (porez fizičkih lica) je penzionerka koja nikome ne dozvoljava osim muškarcima belcima da rade na njenim poreskim prijavama.
3. Klijent 3 (porez i osiguranje preduzeća) je lokalna klinika za alternativnu mediciju u regiji u kojoj je korišćenje marihuane legalizovano, ali isključivo uz lekarsku dozvolu. Klijent nema dozvolu za korišćenje marihuane u medicinske svrhe, ali ste vi videli nekoliko biljaka marihuane u malom ograđenom dvorištu kuće.
4. Klijent 4 (sastavljanje finansijskih izveštaja i poreza preduzeća) je restoran koji je priznao da zapošljava radnike "na crno" (isplaćuje zaposlenima gotovinu i ne plaća poreze), uključujući i zapošljavanje osoba koje nemaju validnu kanadsku radnu vizu.
5. Klijent 5 (knjigovodstvo i priprema završnog računa) je dobrotvorna organizacija koja veći procenat donacija troši na administrativne troškova u poređenju sa sličnim organizacijama, uprkos vašim naporima da im savetujete da unaprede efikasnost.

The New International Code of Ethics for Professional Accountants

THE NEW INTERNATIONAL CODE OF ETHICS FOR PROFESSIONAL ACCOUNTANTS

MORE USER- FRIENDLY

- New design
- Completely re-written
- More accessible and digestible
- Easily understandable
- New user guide and glossary

- Increased focus on compliance with fundamental principles
- Includes NOCLAR and Long Association
- Tied more tightly to conceptual framework
- More prominent PAIB and independence provisions

COMPREHENSIVE, INTEGRATED SUITE

- Enhanced conceptual framework
- Clearer and more robust safeguards
- New section about "pressure"
- Strengthened requirements when preparing or presenting information
- Inducements (coming soon)

SIGNIFICANT UP- GRADES

ADDITIONAL RESOURCES

www.ethicsboard.org/restructured-code

**EFFECTIVE
DATE**
June 2019

PRINTED HANDBOOK AVAILABLE SEPT. 2018

FOR ACCOUNTANTS ACROSS THE PROFESSIONAL SPECTRUM—
IN BUSINESS, GOVERNMENT, FIRMS OF ALL SIZES

IESBA

International
Ethics Standards
Board for Accountants

